СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИМИЗНИ БАЖАРИШ УЧУН ҲОЗИРДАН АСТОЙДИЛ КУРАШАЙЛИК!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 66 (2614). | Жума, 3 апрель 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

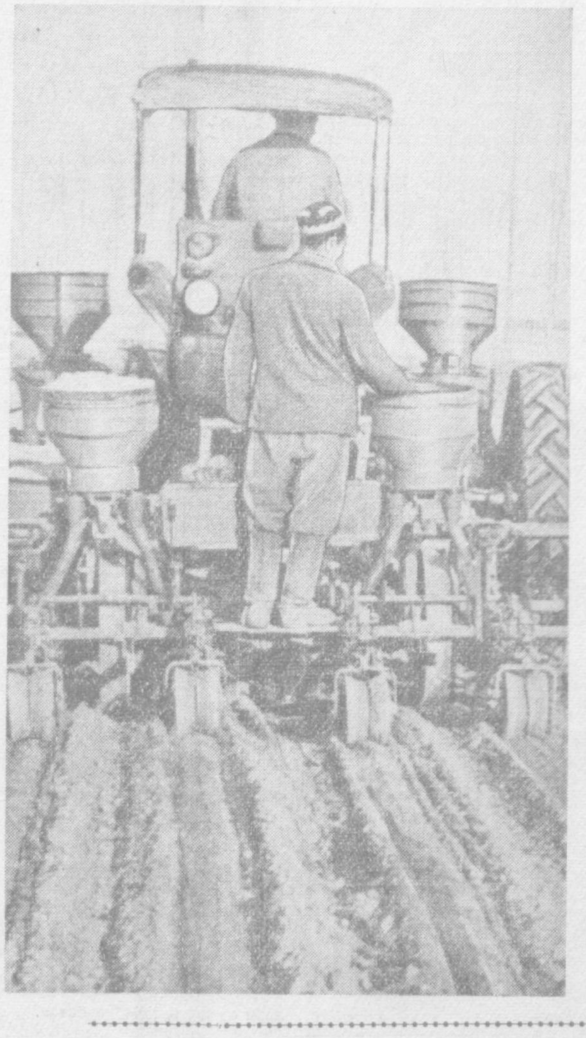

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг азамат пахтакорлари бу йилги мавсумга ҳар йилгидек пухта ҳозирлик кўрдилар. Совхозда чигит экишга уюшқоқлик билан киришилди. Ҳозир миришкорлар чигитни сифатли ҳам қисқа муддатларда экиб олиш учун курашмоқдалар. Суратда: совхознинг биринчи бўлимидаги ўртоқ Музаффар ДЕРМОНОВ бошлиқ звеноси даласида чигит экилмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЭНЕРГЕТИКАМИЗНИНГ РАВНАҚИ УЧУН

Электр нурининг ҳаётбахш қудрати нималарга қодир эмас. Унинг ёрдамида руда ва кўмир қазиб олинмоқда, металл эритилмоқда, минерал ўғитлар ишлаб чиқарилмоқда. Шу электр туфайли хонадонларимиз чароғон, тунимиз кундай ёруғ бўлаяпти. Унинг қадами етиб борган ҳамма жойда меҳнат унумдорлиги ошмоқда, ишлаб чиқариш маданияти яхшиланмоқда, технология жараёнлари такомиллашмоқда, қўл меҳнати билан бажариладиган оғир ишлар енгиллашмоқда. **Шунинг учун ҳам улуғ Лениннинг зўр донишмандлик билан «Коммунизм — Совет ҳокимияти ва бутун мамлакатни электрлаштиришдир»** деб айтган фикрининг нақадар тўғри, катта аҳамияти борлигига яна бир бор қойил қоласан.

5 миллион 592 минг киловатт-соат! Етти йилликнинг бешинчи йилида областимиздаги электростанцияларда шунча миқдорда электр қуввати ҳосил қилинди. Бу рақам остида олам-олам мазмун ва маъно бор. У ўнлаб катта-кичик нурхоналар коллективларининг фидокорона, завқ-шавққа тўла, шу билан бирга машаққатли меҳнати мевасидир. Унинг нақадар улкан, ҳаётбахш ва қудратли эканлигини тўла тасаввур қилиш учун шуни айтиш керакки, **бу миқдордаги энергия бутун чор Россиясидаги электростанцияларда 1913 йил давомида ҳосил қилинган қувватдан деярлик уч баравар кўпдир.**

Электр қувватининг халқ хўжалигини юксалтириш, меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш, мамлакат куч-қудратини мустаҳкамлашдаги аҳамияти беқиёс ва бебаҳодир. Усиз хўжаликнинг бирор соҳасини юксалтириш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам коммунизмнинг муҳташам биноси зўр матонат ва ғайрат билан барпо этилаётган, унинг моддий-техника базасини тезроқ яратиш йўлида енг шимариб меҳнат қилинаётган, барча меҳнаткашларнинг куч-ғайрати ва шижоати ана шу оламшумул-тарихий вазифани бажаришга сафарбар этилган мамлакатимизда ва унинг ажралмас қисми бўлган областимизда энергетикани устун даражада ривожлантиришга катта эътибор берилаяпти.

Шу туфайли ҳам янги-янги гигант нурхоналар қад кўтараяпти. Айниқса, ўтган хўжалик йилида бу соҳада жуда катта қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Ўрта Осиёда энг йирик Оҳангарон давлат район электростанцияси тўла қувват билан ишга туширилди. Тенгги йўқ паҳлавон нурхона — Тошкент давлат район электростанциясининг дастлабки блоки саноат токи бера бошлади. Қатор гидроэлектростанциялар реконструкция қилинди. Юзлаб километр электр тармоқлари қурилди. Қишлоқ хўжалигини электрлаштириш борасида жуда кўп тадбирлар амалга оширилди. Ҳозирги вақтда қишлоқ жойларидаги 110 дан ортиқ колхоз ва 36 совхоз давлат электр тармоқлари орқали энергия билан таъминланаяпти.

Энергетикларимиз саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, қишлоқ хўжалигини электр қуввати билан узлуксиз таъминлаш, асбоб-ускуналар техника ҳолатини яхшилаш, ўз эҳтиёжлари учун сарфланадиган энергия миқдорини камайтириш, ишлаб чиқариш жараёнларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, телемеханикани жорий қилиш, электр қуввати таннархини камайтиришда салмоқли натижаларга эришдилар.

Шу кунларда областимиз энергетиклари республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш, хўжалик йилини барча техника иқтисодий кўрсаткичлар бўйича яхши якунлаш учун курашмоқдалар. Улар халқ хўжалигини электр қуввати билан муттасил ва етарли таъминлаш мақсадида ҳиммат камарини маҳкам боғлашган. Бу ўзининг ажойиб самараларини бераяпти. Шу йилнинг икки ойида электр нури ҳосил қилиш топшириғи анча ортиғи билан адо этилди. Халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун 717 миллион 76 минг киловатт-соат қувват етказиб берилди. Бу пландагига қараганда 24 миллион киловатт-соат кўпдир.

Лекин энергетикларимиз ва янги нурхоналар қураётган бинокор ҳамда монтажчилар олдида катта вазифалар турибди. Улар электр қуввати ҳосил қилишни анча кўпайтиришлари, бунинг учун Ўрта Осиёда энг улкан нур манбаи ҳисобланган Тошкент ГРЭСининг 150 минг киловатт қувватли иккинчи блокини фойдаланишга топширишлари, Оҳангарон давлат район электростанциясининг қўшимча иншоотларини тўла қўлдан чиқаришлари, Чорвоқ энергетика узелини барпо этиш билан боғлиқ бўлган катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишлари, Тошкентдаги ёқилғи асосида ишловчи электростанциясини реконструкция қилиш юзасидан белгиланган топшириқни бажаришлари керак.

Саноат корхоналари, қурилишлар, қишлоқ хўжалиги ва транспорт ташкилотларини кўпроқ электр қуввати билан таъминлашга эришиш учун янги қувватларни ишга тушириш билан бирга ҳар бир корхонада мавжуд бўлган ички резерв ва имкониятлардан тўлароқ фойдаланишлари, ана шу мақсадда ижодий изланишни кучайтиришлари, ишлаб чиқариш маданиятини тинмай оширишлари лозим. Ҳар бир киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқариш учун меҳнат ва маблағ сарфлашни камайтириш, таннархини арзонлаштириш, электростанциялар эҳтиёжлари учун кетадиган нур миқдорини бутун чоралар билан камайтириш, электр қувватининг бекорга исроф бўлишига тамомила хотима бериш керак.

КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қишлоқ хўжалигини интенсивлашнинг аниқ программасини белгилаб, бу билан энергетиклар зиммасига ҳам масъулиятли ва шарафли вазифалар юклади. Чунки қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни янги юксакликларга кўтариш, мамлакатда коммунистик мўл-кўлчилик ва маъмурчиликни вужудга келтириш кўп жиҳатдан нурчилар ишига боғлиқ. Шунинг учун ҳам улар қишлоқ хўжалигини электрлаштириш борасида катта ишларни амалга оширишлари лозим. Областимиздаги барча колхоз, совхоз ва қишлоқларни тўла электрлаштиришни тезроқ тугаллашлари, уларни давлат энергетика тармоқларига улашлари, фақатгина етти йилликнинг олтинчи йилида қишлоқ хўжалик эҳтиёжлари учун юзлаб миллион киловатт-соат электр қуввати етказиб беришлари, 250 километрдан ортиқ узунликда электр узатиш линиялари ва умумий қуввати 15 минг киловаттга яқин бўлган трансформатор қурилмаларни фойдаланишга топширишлари зарур.

Маҳаллий партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари энергетиклар ва қурувчилар коллективларининг куч-ғайратини ана шу улкан вазифаларнинг тўла-тўкис бажарилишига сафарбар этишлари, янги нурхоналар қурилиши устидан тинмай назорат қилиб боришлари, бундай объектларни барпо этишни тезлаштиришга ҳалақит бераётган тўсиқларни тўла бартараф қилишлари, бинокорлик материаллари ва асбоб-ускуналарнинг қурилаётган объектларга ўз вақтида етказилишини таъминлашлари лозим. Мавжуд электростанциялар қувватидан тўла фойдаланиш, уларнинг иш кўрсаткичларини яхшилаш, ҳар бир киловатт-соат электр қуввати таннархини камайтириш ва халқ хўжалигининг барча тармоқларига электр энергиясини бир меёрда етказиб бериш билан боғлиқ бўлган масалалар уларнинг диққат марказида туриши керак. Бунинг учун ҳар бир энергетик, қурувчи ва монтажчининг ўз ишига нисбатан масъулиятини ва моддий манфаатдорлигини ошириш, улар ўртасида социалистик мусобақани ва коммунистик меҳнат тантанаси учун курашни авж олдириш, уларнинг унумли ва сифатли меҳнат қилишлари учун барча зарур шароитларни яратиб беришлари лозим.

Мамлакатимизни Ильич чироқлари билан янада чароғон, халқимиз турмушини янада фаровон қилайлик!

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ КАТТА МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети декабрь ва февраль Пленумларининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тайёргарлик кўриб, сут тайёрлаш биринчи квартал планини бажардилар. Пландаги 58 минг тонна ўрнига 59.943 тонна ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 7.685 тонна кўп сут харид қилинди.

Кўпчилик областлар ва кўпгина ишлаб чиқариш бошқармалари сут тайёрлаш квартал планини анча ошириб бажардилар. Хоразм области сут тайёрлаш планини 146 процент, Тошкент области 116 процент, Сирдарё области 120 процент, Андижон области 108 процент, Фарғона области 103 процент, Бухоро области 104 процент ва Сурхондарё области 106 процент бажарди.

Мол боқишнинг прогрессив усулларини қўлланиш, ем-хашак тайёрлашнинг химиявий методларидан фойдаланиш, молларни парвариш қилишни яхшилаш натижасида «Чиноз» (директори ўртоқ Аъзамов), «Ҳазорбоғ» (директори ўртоқ Эргашев) «Пахтаорол» (директори ўртоқ Лугин), Ильич номли (директори ўртоқ Разин), Фрунзе номли (директори ўртоқ Раҳмонов) совхозлар, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги генерал Раҳимов номли (раиси ўртоқ Маъмуров), Учқўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Энгельс номли (раиси ўртоқ Сиддиқов), Қоракўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленин йўли» (раиси ўртоқ Мақсудов), Янгиариқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги Охунбобоев номли (раиси ўртоқ Юсупов), Хева ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли (раиси ўртоқ Нуниёзов), Поп ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ленин номли (раиси ўртоқ Одилов) колхозлар ва бошқа кўпгина хўжаликлар чорва маҳсулдорлигини анча оширишга, сут етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтиришга эришдилар.

Давлатга гўшт сотиш юзасидан биринчи квартал плани республикада 122 процент бажарилди; пландаги 36.542 тонна ўрнига 44.613 тонна гўшт тайёрланди.

ЎҚУВЧИЛАР ЧИГИТ ЭКМОҚДА

Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунизм» колхози территориясида жойлашган Клара Цеткин номли 68-мактаб ишлаб чиқариш бригадаси аъзолари чигит экишга қизғин тараддуд кўрдилар. Колхоздан ажратиб олинган 50 гектар ер қишдаёқ чуқур шудгорланди. Минерал ўғитлар солиб ўғитланди. Далаларга чиқариб солиш учун 400 тонна компост ҳам тайёрланди.

— Ёш пахтакорлар экишга уюшқоқлик билан киришиб, ҳамма майдонга чигитни 60х50 схемасида жойлаштирдилар,— дейди бригада раҳбари, биология ўқитувчиси ўртоқ К. Абдулҳадов.— Экишда ўқувчилардан Мамараим Сиддиқов, Баҳодир Битўраев, Боймон Иброҳимов, Муҳаррам Абдуҳакимовалар айниқса ғайрат кўрсатиб ишлашди. Мактаб ишлаб чиқариш бригадаси аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишган.

Шунингдек бошқармадаги Патрис Лумумба номли 66-саккиз йиллик мактаб ўқувчилари ҳам Жамбул номли колхознинг 40 гектар ерида бу йил пахта етиштирадилар. Ўқитувчи ўртоқ Х. Пидинов бошлиқ бу бригада аъзолари экишга қизғин тараддуд кўриб қўйишибди. Мавсумда 25 центнердан ҳосил олишга бел боғлаган ёш пахтакорлар бугун эрта экишга киришадилар.

Т. СОЛИЕВ,
А. ЭРГАШЕВ.

40 ЦЕНТНЕРЧИЛАР ТАШАББУСИ

ОҚҚЎРҒОН, (Телефон орқали олинди). «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг пахтакорлари КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун астойдил курашмоқдалар. Совхознинг бўлим ва бригадаларида деҳқончиликдан мўл ҳосил етиштириш юзасидан социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Бу соҳада ўртоқ Маҳмуд Динаев бошлиқ иккинчи бўлимнинг ишчилари бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Бўлим пахтакорлари ўтган йили 1030 гектар ернинг ҳар гектаридан 33 центнердан ҳосил олган эдилар. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 40 йиллигини меҳнатда янги ғалабалар билан нишонлаш ва ҳар гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилдилар. Бўлим ишчилари техникадан моҳирлик билан фойдаланиб ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар ёрдами билан териб олиш мажбуриятини олдилар.

Илғор бўлимнинг бу ташаббуси кўпчиликка маъқул тушди. Совхознинг ўртоқ Мустафо Чачи бошқараётган бешинчи бўлимининг деҳқонлари ҳам ўртоқ Динаев бошқараётган бўлим пахтакорларидан орқада қолмасликка, 752 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилиб ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар олдилар.

Совхоз ишчиларининг ташаббусларига қўшни Дмитров номли колхоз пахтакорлари ҳам қўшилишди. Улар ҳосилдорликни кескин кўтариб, ҳар гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтариш учун бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Яқинда Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг бюроси бўлди. Бюро илғор пахтакорларнинг ташаббусларини якдиллик билан маъқуллаб колхоз ва совхозларда 40 центнерчилар ҳаракатини янада кенг қулоч ёйдириш юзасидан зарур тадбирлар белгилади.

Т. САЛОҲИДДИНОВ.

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВЕНГРИЯДА

БУДАПЕШТ, 1 апрель. ТАСС махсус мухбирлари Д. Бочаров билан М. Попов хабар беришади:

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси бугун Венгрия пойтахтининг энг йирик корхоналаридан бири «Эдьешюлт иззо» заводида бўлди.

Янош Кадар, Дежэ Немеш, Шандор Гашпар ва Венгрия Халқ Республикасининг бошқа раҳбар арбоблари заводга совет делегацияси билан бирга боришди.

Завод директори билан партия комитетининг секретари меҳмонларга комбинат иши тўғрисида сўзлаб беришди. Н. С. Хрушчевга ва совет делегациясининг аъзоларига эсдалик совғалари топширилди.

Шундан сўнг совет меҳмонлари қиздирувчи лампалар, кундузги нур берувчи ва махсус лампалар ишлаб чиқарадиган цехларни кўздан кечиришди. Н. С. Хрушчев ишлаб чиқариш технологиясининг қандайлигини муфассал суриштирди, ишчилар ва инженерлар билан суҳбатлашди. У, иккита социалистик меҳнат бригадасининг кундалик дафтарларига қўл қўйди.

Заводда митинг бўлиб, унда комбинат ишчилари ва шу райондаги бошқа корхоналарнинг вакилларидан 10 минг киши қатнашди.

Я. Кадар митингда сўзга чиқиб бундай деди: Венгер халқи ўртоқ Хрушчев билан совет партия-ҳукумат делегацияси келади, — деган хабарни зўр хурсандчилик билан кутиб олди.

Совет ўртоқлар, деди Я. Кадар, халқимизнинг иши ва ютуқлари билан бевосита танишмоқ, муносабатларимизга, жаҳон сиёсатига, халқаро ишчилар ҳаракатига тааллуқли актуал масалаларни биз билан биргаликда муҳокама қилиб кўрмоқ учун партия ва ҳукуматимизнинг таклифига биноан ҳузуримизга меҳмон бўлиб келишди. Бизнингча, ўз аҳволимиздан ва ишимиздаги натижалардан уялиб қолмасак керак, лекин ҳаво845ниб кетиш ҳам ярамайди. Модомики, ҳозирги кунда тинчлик шароитида ишлаш имкониятига эга эканмиз, бунга, аввало, ёлғиз эмаслигимиз сабаб эканлигини биламиз.

Социалистик мамлакатлар, коммунистик партиялар, прогрессив кайфиятдаги кишилар бизга ҳамдамдирлар, коммунизм қураётган қудратли, енгилмас Совет Иттифоқи бизга ҳамдамдир. Халқимиз пролетар интернационализми учун, венгер — совет дўстлиги учун ҳамиша оғишмай курашаберади.

Биз, деб сўзини давом эттирди Я. Кадар, коммунизм қураётган совет дўстларимиз, совет халқи билан биргаликда ишламоқдамиз, бинобарин, социалистик қурилишимизни енгиллаштираётган ва тезлаштираётган ёрдамини кун сайин сезиб турибмиз. Мен ишонаманки, бутун меҳнаткаш халқимиз қатори завод коллективи ҳам ана шу ёрдамга муносиб эканини ўз меҳнати билан исботлайди, мен шунга аминманки, ҳаммамиз кунсайин зўр бериб ишлаш билан, ўз меҳнатимиз натижаларини кўпайтириш билан халқаро миқёсда социализмни ва тинчликни мустаҳкамлашга, мамлакатимиз халқларининг дўстлиги тағин ҳам самарали ва чуқур бўлишига ёрдам берамиз.

Н. С. Хрушчев ўз нутқида Совет Иттифоқининг ишчиларидан, барча совет меҳнаткашларидан ва, жумладан, Москвадаги электр лампалар заводининг ишчилари, инженерлари ва техникларидан завод коллективига оташин салом топширди.

Н. С. Хрушчев В. И. Лениннинг мамлакатни электрлаштириш тўғрисидаги васиятлари қандай рўёбга чиқарилаётганини сўзлаб берди. Сўнгги 10 йилда, дейди у, мамлакатимизда электр энергияси ҳосил қилиш 134 миллиард киловатт соатдан 412 миллиард киловатт соатга етказилди. Биргина ўтган йилнинг ўзида Совет Иттифоқидаги электр станцияларнинг қувватлари ГОЭЛРО планида 10—15 йилга мўлжалланганидан қарийб 7 баравар оширилди. Н. С. Хрушчев Венгрия корхоналари Совет Иттифоқига юқори сифатли ҳар хил электр ускуналарини кўплаб етказиб бераётганлигини таъкидлаб ўтди.

Совет кишилари социализм қуришда венгер меҳнаткашлари эришган ютуқларга чин кўнгилдан қувонмоқдалар. Венгрияга келган одамларнинг ҳаммаси социалистик саноат билан қишлоқ хўжалиги нақадар мустаҳкамланиб ва ривожланиб бораётганлигини кўриши мумкин.

Венгрия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ва умуман социалистик мамлакатлар ўртасидаги тажриба айирбошлаш, қардошларча иқтисодий ҳамкорлик, деб сўзини давом эттирди Н. С. Хрушчев, олға қараб боришимизнинг муҳим омилидир. Венгрия меҳнаткашлари сингари совет кишилари ҳам социалистик мамлакатлар биргаликда сарфлаган куч-ғайратлар натижасида туташ энергетика системаси вужудга келтирилганлиги билан фахрланмоқдалар. Бу энергетика системаси иккала мамлакатларимизгагина эмас, балки Германия Демократик Республикаси, Польша, Румыния, Чехословакияга ҳам хизмат қилмоқда. Биргаликда сарфлаган куч-ғайратларимиз туфайли жаҳонда энг йирик нефть қувури барпо этилди, ана шу қувур орқали Волга соҳилларидан қардош социализм мамлакатларига нефть келиб турибди. Шуниси ғоят характерлики, биз ҳамкорлигимизнинг тимсоли бўлган бу улкан иншоотларга «Тинчлик» ва «Дўстлик» номини бердик.

Н. С. Хрушчев СССР билан Венгрия ўртасидаги қардошларча ўзаро манфаатли алоқалар жуда яхши истиқболга эга эканлигини уқтиргач, шу тахлитда ҳамкорлик қилиш билан биз умумий юксалишга тезроқ эришамиз, деди. У, самимият билан кутиб олганлиги учун завод коллективига миннатдорчилик билдирди.

Н. С. Хрушчев завод тўғрисидаги таассуротларни гапириб бундай деди: биз, социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари капиталистлар учун эмас, балки ўз-ўзимиз учун ишламоқдамиз. Биз юксак даражада меҳнат унумдорлигига эришувимиз, аъло сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришимиз керак.

Биз ишлаб чиқаришни техника жиҳатидан қанчалик юқори даражага кўтарсак, меҳнат унумдорлигини қанчалик оширсак, халқ фаровонлиги шунча ошади, одамлар шунча яхши турмуш кечирадиган бўлиб қолади.

Тўғри, деди сўнгра Н. С. Хрушчев, революция қилиш керак, меҳнаткашлар учун энг яхши турмуш барпо этишга эса интилиш керак эмас, деган гапларни айтаётган кишилар ҳам чиқмоқда. Биз бу фикрга сира қўшила олмаймиз

Ишчилар синфи, меҳнаткашлар яхшироқ турмуш кечирайлик, ўзимизнинг маънавий ва моддий эҳтиёжларимизни қондирайлик, деган ниятда революцияга, эксплуататорлик тузумини ағдариб ташлашга отланадилар. Бизнинг партиямиз, В. И. Ленин собиқ Россиянинг ишчиларини, деҳқонларини революцияга, капиталистлар билан помешчикларни ағдариб ташлашга чорладилар. Ана ўшанда ишчиларнинг: хўш, эксплуататорларни ағдариб ташлагандан кейин қандай турмуш кечирамиз, яхшироқ турмуш кечирамизми, ёки ёмонроқ турмуш кечирамизми, деган саволига жавобан партия, В. И. Ленин: чамаси яхшироқ турмуш кечирмасанглар керак, эҳтимол, ёмонроқ турмуш кечирарсизлар-у, аммо буюк революцион ғайрат кўрсатиш билан ўз-ўзингизни улуғлайсизлар, деб жавоб берганларида ўйлайманки, ишчилар бош қашлаб туриб, ҳойнаҳой шундай деган бўлармидилар: ғайрат кўрсатиш, албатта, яхши иш, лекин яхшироқ овқатга, яхши уйга, яхши китобга, болалар учун яхши мактабга, яхши касалхонага эга бўлиш учун ғайратнинг кетидан хўжаликнинг тасарруфини қўлга олиш керак, экономикани ривожлантириш билан шуғулланиш керак, бу эса, ёлғиз революцион ғайратга қараганда минг марта яхшироқ.

Ишчилар синфи, меҳнаткаш халқ амалга оширадиган социалистик революциянинг мақсади шундай бир адолатли жамиятни барпо этишки, унда золимлар ва мазлумлар бўлмайди, унда ҳамма нарса социализм, коммунизмнинг буюк идеалларига, халқнинг ҳаётий манфаатларига бўйсунган бўлади.

Н. С. Хрушчев завод коллективини яқинлашиб келаётган миллий байрам — озодлик байрами билан қутлади.

Янош Кадар ва Н. С. Хрушчевнинг нутқлари гулдурос давомли қарсаклар билан тез-тез бўлиниб турди.

Митинг охирида Н. С. Хрушчев В. И. Ленин бюстини комбинат коллективига совға қилиб топширди.

Митинг партия гимни «Интернационал»ни куйлаш билан тугади.

(ТАСС).

КАРБАМИД ЙЎЛГА ЧИҚДИ

Чирчиқ электр химия комбинатининг янги маҳсулоти ортилган дастлабки вагонга «Илғор I-«Оққўрғон» совхозига дастлабки Ўзбекистон карбамиди» деб ёзиб қўйилган эди. Цехни ишга тушириш учун ускуналарни созлаш вақтидаёқ олтмиш тонна ҳосилдорлик дориси ишлаб чиқилди. Бу эса юзларча тонна пахтага айланади.

Энг кўп концентрация қилинган азот ўғити Ўрта Осиёдаги ҳамма республикаларнинг далаларида пахта, ғалла, қанд лавлаги етиштиришга ёрдам беради. Карбамид ортилган вагонлар Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистонга, Қўриқ ўлкага юборилди. Карбамидни қопга солиш ва вагонга ортиш ишларини механизмлар бажармоқда.

Комбинат директори В. Қодиров ишлаб чиқаришнинг ҳозирги эришилган даражаси иккинчи квартал плани ҳисобига карбамидни бир меёрда етказиб беришни таъминлайди.

Кўкламги экиш бошлангунча қишлоқлардаги хўжаликлар мингларча тонна карбамид оладилар. (ЎзТАГ).

ДЎСТОНА МУЗОКАРАЛАР

БУДАПЕШТ, 2 апрель. (ТАСС). Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси партия — ҳукумат делегациялари ўртасидаги музокаралар 1 апрелда давом эттирилди.

Совет томонидан музокараларда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов ва бошқалар қатнашдилар.

Венгрия томонидан музокараларда Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Венгрия Халқ Республикаси Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Я. Кадар, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Революцион ишчи-деҳқон ҳукумати раисининг ўринбосари Д. Каллаи ва бошқалар қатнашдилар.

Қардошларча дўстлик вазиятида ўтган музокаралар вақтида ҳар иккала томонни қизиқтирган масалалар устида фикрлар олишиш давом эттирилди.

Муҳокама қилинган ҳамма масалалар устида қарашлар ва фикрларнинг тўла бирлиги тасдиқланди.

МАРШАЛ Р. Я. МАЛИНОВСКИЙ ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

МОСКВА, 1 апрель. (ТАСС). Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновский бошчилигидаги совет ҳарбий делегацияси расмий дўстона визит билан бугун Москвадан Берлинга жўнаб кетди.

СОЦИАЛИСТИК МИЛЛАТЛАРНИНГ РАВНАҚИ

КПСС Программасида коммунистик жамият қурилиши кенг авж олдирилган даврда партиянинг миллий масаладаги вазифасини марксизм-ленинизм таълимоти асосида белгилаб берилиши оламшумул-тарихий аҳамиятга эгадир. СССР — кўпмиллатли мамлакат. СССРда тахминан юзга яқин миллат ва элатлар яшайди. Бу миллий масала мамлакатимизда жуда катта аҳамиятга эканлигини ва у яна узоқ вақтгача партиянинг назарий ҳамда амалий фаолиятида муҳим ўринни эгаллашлигини кўрсатади.

Миллат тарихий категориядир. Марксизм-ленинизм таълимотига кўра, иккита ижтимоий-иқтисодий формация — капитализм ва социализмга мувофиқ равишда икки хил: буржуа миллати ва социалистик миллат мавжуд бўлади. Икки хилдаги бу миллатлар турли хил жамият тузумида турли иқтисодий базада вужудга келади ва ривожланади. Буржуа миллати тараққий этган капитализм мевасидир. Буржуа миллатига хос иқтисодий турмуш бирлиги шундаки, унда капиталистик ишлаб чиқариш муносабатлари ҳукмрон бўлади, буржуазия билан пролетариат ўртасида жиддий антагонистик муносабатлар мавжуд бўлади. Миллий зулм, бир миллатнинг иккинчи миллатни асоратга солиши ва миллатлар ўртасида адоват, низо — буларнинг ҳаммаси буржуа миллатининг ривожланишига хосдир. Буржуа миллатининг шу тариқа тараққий этиши уни тарихий категория сифатида йўқ бўлишга олиб келади. Унинг ўрнига янги типдаги миллат — социалистик миллатнинг вужудга келиши муқаррардир. Социалистик революцияга жалб этилган буржуа миллатлари бизнинг мамлакатимизда социалистик миллатларга айланди. Буржуа миллати бўлиб шаклланиш йўлини босиб ўтмаган халқлар ҳам социалистик революция ғалабаси натижасида социалистик миллатлар бўлиб таркиб топди. Бир вақтнинг ўзида бир-бирларига яқинлашишди ва аста-секин улар ўртасида ҳамкорлик ўрнатила бошланди.

Сталин шахсига сиғиниш авж олган вақтда нашр этилган адабиётларимизда, пропагандистик мақолаларда социалистик миллат тўғрисидаги таълимот Сталин томонидан ёритилган деб янглиш фикр юритилган эди. Социалистик миллат тўғрисидаги таълимот Ленин томонидан «Ўз тақдирини ўзи белгилашнинг якунлари тўғрисида» номли классик асарда кенг ва атрофлича баён этилгандир. Сталин социалистик миллат вайрон бўлган буржуа миллати ўрнида вужудга келади деб назарий жиҳатдан нотўғри ва амалий жиҳатдан зарарли хулосалар чиқарган эди.

Совет Иттифоқида эндиликда буржуа миллатидан социалистик миллатга айланган халқлар яшамоқда ва коммунистик жамият қурмоқда. Шунинг билан бирга Улуғ Октябрь меваси бўлган ўзбек, қозоқ, қирғиз, тожик, туркман, қорақалпоқ ва бошқа социалистик миллатлар яшамоқдалар ҳамда коммунизм қуриш ишида актив иштирок этмоқдалар. Ўтмишда миллат даражасига кўтарила олмаган бу социалистик миллатларнинг Совет ҳокимияти йилларида Коммунистик партия раҳбарлиги ва улуғ рус халқи бошчилигида эришган ажойиб ютуқлари шуни кўрсатадики, социалистик жамият инсониятга бахт-саодат бағишлайди. Социализм ва коммунизмдагина миллатлар равнақ топади.

СССР халқларининг қардошлик оиласида барча республикалар халқлари каби ўзбек халқи ҳам социалистик жамият қурилишида ажойиб ютуқларни қўлга киритди. Хозирда эса коммунизм қурилиши ишига салмоқли ҳисса қўшаётир. Эндиликда республикамизда юздан ортиқ саноат тармоқлари мавжуддир. Ҳозирги вақтда республикамиз саноати 1913 йилдагига нисбатан 23 баравардан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Электр энергияси ишлаб чиқариш 1913 йилга нисбатан 1300 баравар, пахта толаси етиштириш эса олти баравар кўпайди. Республикамиз азамат пахтакорлари 1963 йили пахтадан мисли кўрилмаган юқори ҳосил олдилар. Она-Ватанга ҳадя этилган 3 миллион 688 минг тонна «оқ олтин» ўзбек халқининг коммунизм моддий-техника базасини яратишга қўшган улкан ҳиссасидир. КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1963 йил) ва февраль (1964 йил) Пленумлари мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг конкрет йўлларини кўрсатиб берди. Катта химиянинг ривожланиши саноат билан бирга қишлоқ хўжалигини ва унинг асосий тармоқларидан бири бўлган пахтачиликни ривожлантиришнинг ҳам асосидир.

Социалистик Ўзбекистон саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият соҳасидаги ажойиб ютуқларга мамлакатимиз халқларининг қардошлик оиласида эришди. Ўзбекистоннинг ўзи ҳам кўпмиллатли давлатнинг тимсолидир. Республика саноат корхоналари ва колхозларида турли хил миллат вакиллари қардошларча меҳнат қилмоқдалар. Бекобод металлургия заводида 33 миллат, «Ташсельмаш» заводида 29 миллат, «Ўзбексельмаш» заводида 30 миллат вакиллари биродарона меҳнат қилмоқдалар, ТошДУда эса 40 дан кўпроқ миллат вакиллари таълим олмоқда.

Социалистик миллатларнинг иқтисодий ва маданий соҳадаги ривожланишида ўтмишдан мерос бўлиб қолган фарқлар эндиликда тугатилмоқда. Социалистик миллатларнинг ривожланишида тенгликнинг таъминланиши Коммунистик партия сиёсатининг асосидир. Экономика ва маданият соҳасида мавжуд бўлган тенгсизлик социалистик миллатларнинг коммунистик жамият қуришда актив иштирок этишлари натижасида йўқолиб бормоқда. Бироқ бир муҳим фарқ борки, у узоқ вақт давом этиши мумкин.

Партия бундан буён ҳам СССР халқлари тилларининг эркин ривожланишини таъминлайди. СССРнинг ҳар бир граждани ўз болаларини истаган тилда ўқитиш эркинлигидан фойдаланмоқда ва бундан буён ҳам фойдаланади. Бизда миллий тилларнинг ривожланиши учун ҳеч қандай тўсқинлик йўқ. Лекин миллий тилларнинг ривожланиши миллий чегараларни кучайтиришга эмас, балки миллатларнинг бир-бирига яқинлашувига олиб келиши лозим. Программанинг бу қоидаси шуни кўрсатадики, ҳозирги вақтда «ягона» тилга ўтиш ёки бўлмаса «зонал» тиллар тўғрисида ва «жаҳон» тиллари тўғрисида фикр юритиш шошма-шошарликка олиб келган бўларди. Эндиликда биз миллий тилларнинг «ўлиши» даврида эмас, балки партия Программасида таъкидланганидек, миллий тилларнинг янада ривожланиши ва тараққий этиши даврида яшамоқдамиз. 1962 йилда СССРда 89 та миллат ва элатлар тилида газета ва журналларнинг нашр этилганлиги бунинг яна бир далили бўла олади. 1959 йилги аҳоли рўйхати бўйича СССРдаги барча миллатларнинг 95,9 проценти ўз тилини она тили деб атади.

Социалистик миллатларнинг бир бирига тобора яқинлашиб боришида улар маданиятининг ҳамкорликда бойиб бориши жуда катта роль ўйнайди. Социалистик миллатлар тараққиётида барча совет миллатлари учун умумий бўлган интернационал маданият ривожланади. Ҳар бир миллатнинг маданият хазинаси интернационал характерга эга бўлган ижодлар билан тобора бойийди, совет халқларининг ватанпарварлик ва интернационал бирлиги тобора кучайиб боради. Социалистик маданият ҳозирги вақтда, яъни коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган даврда умуминсон маданиятининг намунасидир. Барча миллий республикалар каби Совет Ўзбекистонида ҳам чинакам маданий революция амалга ошди. Республикамизда 30 та олий ўқув юрти, 75 та техникум мавжуддир. Ўзбекистонда 10 мингдан ортиқ илмий ходим ишламоқда. Булардан 230 дан ортиғи фан доктори, 2400 дан ортиғи фан кандидатидир. Социалистик маданиятимиз бошқа тармоқларининг барқ уриб ривожланаётганлиги тўғрисида ҳам кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятнинг ривожланиши Коммунистик партия ленинча миллий сиёсати тантанасининг ёрқин намунасидир.

КПСС Программасида турмушда она тили билан бир қаторда рус тилини ҳам ихтиёрий суратда ўрганиш процесси кенгаяётганлиги ва унинг ижобий аҳамиятга эга эканлиги алоҳида кўрсатиб ўтилган. Рус тили ўзаро тажриба алмашишга ҳамда ҳар бир миллат ва халқнинг СССРдаги барча халқларнинг маданий ютуқларидан ва жаҳон маданиятидан баҳраманд бўлишига ёрдам беради. Ҳозирги вақтда мамлакатимиздаги барча халқлар улуғ рус тилини севиб ўрганмоқдалар. Масалан, 1962 ўқув йилида Тошкентдаги Чапаев номли 42-рус мактабида ўқиган ўқувчилардан 520 рус, 556 ўзбек, 260 дан ортиғи бошқа миллат вакили бўлган.

Совет Иттифоқида миллий масалада ўзаро бир-бирига боғлиқ бўлган икки прогрессив тенденция — биринчидан, ҳар бир миллатнинг гуркираб ва ҳар томонлама ривожланиши, иккинчидан, социалистик миллатларнинг пролетар интернационализми байроғи остида тобора яқинлашиб бориши, ҳамма соҳада ўзаро ҳамкорлик тенденциялари ҳамиша ривожланишда ва мустаҳкамланишда давом этмоқда. 1959 йилда ўтказилган аҳоли рўйхатига кўра, мамлакатимизда 35 миллатнинг ҳар бирида 10 мингдан кўпроқ киши бўлган. Коммунистик жамият қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги вақтда бу кичик миллатлар улуғвор вазифаларни амалга оширишда, мамлакатимиздаги барча миллатларнинг қўллаб-қувватлашига сазовор бўлмоқда. Шу билан бирга кичик миллатлар аста-секин ўзига яқин миллатлар билан ихтиёрий равишда қўшилиб кетмоқда. Бундай процесс бизнинг мамлакатимизда бошланди ва бундан буён ҳам давом этади. Масалан, тожик социалистик миллатига бу республика территориясида яшаётган язгулянцлар, вожанцлар, руванцлар ва бошқа форс тилида гапирувчилар қўшилиб кетдилар. Доғистонда мана шундай ихтиёрий ассимиляция натижасида 33 та миллат ва миллий гуруҳлар ўрнига 11 та миллат ва элатлар вужудга келди. СССРда амалга оширилаётган ассимиляция янги ҳодисадир. Бу социалистик ва коммунистик қурилишда халқларнинг қардошларча дўстлиги ва биродарлиги асосида амалга оширилмоқда.

Республикалар ўртасидаги чегаралар эндиликда ўзининг аввалги мавқени йўқотиши бу процессни янада тезлаштиради. Ўзбекистонга Қозоғистон территориясидан ва Ўзбекистондан Тожикистон ихтиёрига бир қанча ерларнинг берилиши мамлакатимиздаги барча халқларнинг асосий мақсади барча имкониятлардан максимал даражада фойдаланишдан иборат эканлигини кўрсатади.

Коммунизм қурилиши вазифаларини жадал суръатлар билан амалга ошираётган мамлакатимиз халқлари жаҳон социализм системаси халқлари билан биргаликда бутун инсониятнинг олий орзуси бўлган коммунизм жамиятини қурадилар.

Р. НОРЖИГИТОВ,
тарих фанлари кандидати.

Оққўрғон район маданият уйининг ходимлари пахтакорларга намунали хизмат қилмоқдалар. Улар кўчма кутубхона ташкил қилдилар. Жойларга борганларида деворий газеталарни чиқаришда деҳқонларга яқиндан ёрдам беришяпти. Суратда: маданият уйининг ходимлари кўчма кутубхона ёнида.

А. Абалян фотоси.

ҚИШЛОҚ КЛУБЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ПЕРЕКЛИЧКАСИ

ОММАГА НАМУНАЛИ ХИЗМАТ ҚИЛАЙЛИК

Юқори Чирчиқ район Маданият уйининг ходимлари омма билан алоқани тобора мустаҳкамлашяпти. Улар меҳнаткашлар ўртасида КПСС Марказий Комитетининг февраль Пленуми қарорларини айниқса кенг пропаганда қилишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Илғорларнинг тажрибаларини оммалаштиришда ташаббус кўрсатишяпти. Бу ерда маданият университети ташкил этилди. Унга 140 киши жалб қилинган. Университетда машғулотлар белгиланган вақтда юқори савияда олиб борилмоқда. 35 кишидан иборат бадиий ҳаваскорлик тўгараги ҳам ишлаб турибди. Тўгарак қатнашчилари «Ленинский путь», Свердлов номли, «Правда» колхози клубларида колхозчиларга концертлар қўйиб беришяпти. Маданият ходимлари дала шийпонларини жиҳозлашда, деворий газета, «Жанговар варақа» чиқаришда колхозчиларга яқиндан амалий ёрдам беришяпти.

Маданият уйи ходимлари ўртасида Устлабинскдаги «Кубань» колхози қишлоқ мухбирларининг «Правда» газетасида босилиб чиққан мактуби кенг муҳокама қилиб чиқилгач, иш янада жонланиб кетди. Улар агитбригада ташкил қилиб, колхозчилар, чўпонлар ўртасида тез-тез бўлмоқдалар. Қишлоқ хўжалигини интенсивлашга оид лекциялар ташкил қилаётирлар. Кўчма кутубхоналарнинг иши яхшиланаётир. Китоб ва брошюралар пропаганда қилинаяпти. Аҳолига кино хизмати кўрсатишни яхшиламоқдалар.

Райондаги «Правда» колхози клуби аҳолига хизмат қилишни шу куннинг талаби даражасида олиб боряпти. Клубда илғор пахтакор, лубкор ва чорвадорларнинг учрашувлари ташкил қилиняпти. Клубнинг ўндан ортиқ активи бор. Ли И Сон, Ким Петр, Мусур Алиев ўртоқлар шулар жумласидандир. Уларнинг ташаббуси билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ли Бон Сих, агроном В. Ф. Ким ўртоқларнинг деҳқонлар билан учрашуви ўтказилди. Пахтакор ва лубкорлар учун экинларнинг ҳосилдорлигини ошириш, минерал ўғитлардан фойдаланиш юзасидан бир неча лекция ва суҳбатлар ўтказилди.

Лекция ва суҳбатлар ишлаб чиқаришга боғланган ҳолда олиб борилипти.

Т. АНДАБОЕВ,
Юқори Чирчиқ районидаги 12-мактаб ўқитувчиси.
Р. КЎЧАРОВ,
Бошқарма «Суръат» газета редакциясининг ходими.

ЯШНАЁТГАН ҚИШЛОҚ

Областимиз шаҳар ва қишлоқлари йил сайин гуллаб-яшнаяпти. Оржоникидзе қишлоғи ҳам серқуёш республикамиздаги обод қишлоқлар сингари маданияти ҳам, экономикаси ҳам равнақ топяпти.

Ҳозир қишлоқда учта ўрта, бешта саккиз йиллик ва бир неча бошланғич мактаб бор. Уларда қишлоқ меҳнаткашларининг минглаб фарзандлари билим олади. Кичкинтойлар боғча ва яслиларда тарбияланаяпти. Учта шифохона, диспансер ва бир неча медицина пункти қишлоқ аҳолисининг саломатлиги йўлида ишлаб турибди. Уч юз ўринли маданият уйи ҳаммавақт кишилар билан гавжум. Бу ерда тез-тез кинофильмлар намойиш қилиб турилади. Қишлоқда каттагина кутубхона бор, исталган китобларни олиб ўқиш мумкин. Кўплаб маданий-маиший ва савдо тармоқлари аҳоли хизматида.

Қишлоқда қад кўтарган қатор-қатор кўркам турар-жой биноларини айтмайсизми! Бу шинам уйларда Ильич нури порлаб, радио овози янграяпти. Республика аҳамиятига эга бўлган гуруч илмий-текшириш тажриба станцияси қишлоғимиз территориясида жойлашган.

Қувончлиси шуни, кейинги йилларда қишлоқ экономикаси беқиёс ривожланди. Энг қолоқ ҳисобланган Охунбобоев номли колхоз ҳам илғор хўжаликка айланди. Ўтган йили бу хўжалик 2 миллион сўмга яқин даромад олди, колхозчиларнинг моддий фаровонлиги янада ошди, ҳар бир меҳнат кунига 3 сўм 50 тийиндан тақсимланди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин, албатта.

Ўрта Чирчиқ районидаги бу қишлоқ бундан 40 йил бурун «Учқоқли қорақалпоқ» деб аталарди. Ўша кезларда қишлоқда, на бирор мактаб ва на бирор шифохона бор эди. Кўримсиз, нообод эди, энди қишлоғимизга келган киши унинг қиёфасини таниб бўлмас даражада ўзгариб кетганлигининг шоҳиди бўлади. Ҳозир шу қишлоқнинг ўзидан ҳар бир соҳанинг калитини ушлаган бир неча олий ва махсус ўрта маълумотли мутахассислар етишиб чиқди. Улар қишлоқнинг янада гуллаб яшнаши, аҳолининг моддий ва маданий ҳаётининг тобора гуркираши йўлида фидокорона меҳнат қилишяпти.

А. РАИМБОЕВ.

ДЕПУТАТЛАР ҲИСОБ БЕРМОҚДА

Шу кунларда шаҳар ва район советининг депутатлари ўз сайловчилари билан тез-тез учрашмоқдалар. Яқинда Октябрь районидаги Пушкин номли ва «Пахтакор» маҳаллаларида шаҳар Советининг депутати ўртоқ Т. Д. Дадашев, район советининг депутатлари М. К. Олимхўжаева, А. И. Сидиров, П. И. Попов, О. Обидов ва бошқа ўртоқлар сайловчилар билан учрашдилар. Улар сайловчиларнинг наказларини қандай бажараётганликлари ва сайловдан кейинги даврда пойтахтимизда қилинган ишлар ҳақида батафсил сўзлаб бердилар.

Учрашувда сўзга чиққан сайловчилардан Содиқов, Ғуломов, Ҳикматов ва бошқа ўртоқлар ўз депутатларига маҳаллалардаги кўча, проезд ва тупикларни ремонт қилиш, болалар боғчаси ва яслилар қуриш автомат телефонлар ўрнатиш каби наказлар топширдилар.

Шунингдек шаҳар советининг депутати Солихов ва район советининг депутати Ашуров ўртоқлар билан бўлган С. Раҳимов номли маҳалласидаги учрашувда сайловчилар уларга Лабзак кўчасини кенгайтириш зарурлигини айтдилар.

Шу кеча-кундузда маҳаллаларда ўтаётган бундай учрашувлар қизғин тус олаяпти. Сайловчилар ўз депутатларига янги-янги наказлар топширишаяпти.

М. МИРЗАЕВ.

ХИМИЯ ВА ПОЙАФЗАЛ

Химия саноати пойафзалчилар учун турли хил материаллар тайёрлашни йил сайин кўпайтиряпти. Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг 1958 йилдаги май Пленумидан сўнг бу соҳадаги ишлар жуда юришиб кетди, оёқ кийимлари ишлаб чиқаришда чармнинг ўрнини босадиган, айрим хусусиятлари жиҳатидан ҳатто ундан ҳам яхшироқ бўлган материаллар тайёрлаш кенгайди.

Пойафзалчиларимиз илмий-текшириш институтлари коллективлари билан ҳамкорликда чарм ўрнида фойдаланадиган материаллардан маҳсулот тайёрлашнинг янги технологиясини ишлаб чиқдилар. Биргаликда олиб борилган изланишлар яхши натижалар бермоқда. **Шу туфайли ҳам ўтган йили фабрикада тайёрланган пойафзалнинг 40 проценти юзига сунъий материаллар ишлатилди, 60 процентга яқин тагига чарм ўрнида сунъий материалдан фойдаланилди.** Аммо чарм ўрнини босадиган айрим материаллар сифати талабга тўла жавоб бермайди, уларни пардозлаш қийин.

Шуни ҳисобга олиб КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми бу соҳадаги камчиликларни бартараф этиш юзасидан пойафзал саноати ходимлари олдига катта ва масъулиятли вазифалар қўйди. Биз химиклар билан ҳамкорликда янги-янги сунъий материалларни кашф қилиш ва улардан оёқ кийимлари ишлаб чиқаришда кенг фойдаланишни йўлга қўйишимиз, химия саноати маҳсулотлари асосида чидамли, арзон ва хушбичим пойафзал тайёрлашни кенг йўлга қўйишимиз зарур.

Фабрикамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг бу кўрсатмаларини ўз ишларининг жанговар программаси қилиб олдилар. Чунки катта химия асри ҳисобланган бизнинг давримизда пойафзал ишлаб чиқаришни кенгайтиришни синтетик материалларсиз тасаввур қилиш жуда қийин. Сунъий кўн, чармга ўхшаш, енгил ва ғовокли резина, сунъий мўйна, капрон байкаси, ворсит, турли пластмассалар, елимлар — шуларнинг ҳаммаси бу йил корхона ишлаб чиқаришида кенг фойдаланилади.

Коллективимиз ишлаб чиққан ташкилий-техникавий тадбирлар планига асосан химия маҳсулотлари асосида пойафзал ишлаб чиқаришни 80 процентга етказиш мўлжалланган. Бу, корхонада меҳнат унумдорлигини кам деганда 5 процент ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ассортиментини кўпайтириш имконини беради. Оёқ кийимларининг остки қисмини енгил, ғовокли, жумладан «Экстра» ва «Прогресс» типидаги резиналардан фойдаланиш кенгаяди. **4-цех суткасига 2400 жуфт оёқ кийими тайёрлаш қувватига эга бўлган битта поток линияси апрель ойи охирларигача тўла равишда чармга ўхшаш резинадан эркаклар оёқ кийимини елимлаш йўли билан тайёрлашга ўтказилади.** Бундай резина ўзининг гигиеник хусусиятлари жиҳатидан чармдан қолишмайди, унга нисбатан 2—3 баравар мустаҳкамроқдир.

Шу йилнинг учинчи кварталида фабрикамизнинг цехларида АГВ—12—1 типидаги энг янги конструкциядаги пресслар ўрнатилади. Улар ёрдамида енгил резина қоришмалари тайёрлаш йўлга қўйилади. Бу қоришмалар эса пойафзал тагини иссиқ вулканизация методи билан ёпиштиришда ишлатилади. Бундай оёқ кийими анча сифатли ва қулай бўлади.

1963 йилда коллективимиз икки миллион жуфт пойафзал тайёрлади. 1964 йилда эса 3 миллион жуфтга яқин оёқ кийимини савдо ташкилотларига етказиб беришимиз керак. Бу йил чармга ўхшаш резина, пойафзал юзига ишлатиладиган чарм ўрнида ворситдан фойдаланиш кенгаяди. **Агар январь ойида ана шундай пойафзалдан ҳар куни 600 жуфт тайёрланган бўлса, март ойида бу кўрсаткич 1200, йилнинг охирига бориб эса 2400 жуфтни ташкил этади. Йил давомида ҳаммаси бўлиб ана шундай оёқ кийимдан 720 минг жуфт тайёрланади. Юзи сунъий чармдан ишланган пойафзалдан 320 минг жуфт, сунъий мўйна ишлатилган пойафзалдан 300 минг жуфт ишлаб чиқарамиз.**

Шунинг учун ҳам коллективимиз химия соҳасида эришилган барча янги ютуқларни корхона ишлаб чиқаришида кенг қўлланишга астойдил интилмоқда.

Химия маҳсулотлари озиқ-овқат материалларини ҳам тежаб қолишга ёрдам беряпти. Масалан, биз ўтган йили турли хил елимлар тайёрлаш учун 20 тоннага яқин озиқ-овқат маҳсулотларини исроф қилган эдик. Бу йил бунга тўла чек қўйилади. Улар ўрнига синтетик материаллардан фойдаланамиз. Бундай материаллардан тайёрланган елимнинг сифат жиҳатидан мустаҳкамлиги ва оёқ кийими деталларини бир-бирига қаттиқ ёпиштириш жиҳатидан озиқ-овқат маҳсулотларидан тайёрланган елимларга қараганда анча устунликка эга. Бундай елимлар елимлаш методи билан тайёрланадиган пойафзаллар ассортиментини анча кенгайтириш имконини беради. **Бу йил фабрикамизда химия маҳсулотларидан фойдаланиш туфайли 100 минг сўмликка яқин иқтисодий тежам оламиз.**

Шу билан бирга пойафзал ишлаб чиқаришда химия мўъжизаларидан янада кенг фойдаланишда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Химиянинг энг сўнгги ютуқларини қўлланиш жуда секинлик билан боряпти.

Биз шуларни ҳисобга олиб қўшимча тадбирлар белгиладик. **Унга мувофиқ шу йилнинг тўртинчи кварталида корхонада махсус экспериментал цех ташкил этмоқчимиз. Бу цех коллективи асосан янги технология, пойафзалнинг янги моделларини ишлаб чиқиш билан, турли хил сунъий чармлардан фойдаланишни кенгайтириш, оёқ кийимлари сифатини яхшилаш, харидорларнинг эҳтиёжларини ўрганиш билан шуғулланади.**

Ўз ички резервларимиз ҳисобига махсус химиклар группаси ташкил этишни мўлжаллаб қўйдик. Бу группада асосан химик-технологлар бўлади. Улар фабрика марказий лабораториясида ижодий изланиш олиб боришади. Асосан химия саноатининг янги материалларини ишлаб чиқаришга жорий қилиш, технология процессларига амал қилишнинг қандай бораётганлиги устидан, назорат олиб боришади.

Бундан ташқари махсус химия цехи қурмоқчимиз. Унга энг янги машина ва аппаратлар ўрнатамиз. Бу цехда турли хил елимлар, пардозлаш бўёқлари ва бошқа химикатлар тайёрланади.

Фабрикамиз коллективи КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми тарихий қарорларини амалга ошириш юзасидан белгиланган бу тадбирларни мумкин қадар тезроқ жорий қилиш учун тиним билмай курашмоқда. Бу эса етти йилликнинг олтинчи йили ишлаб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажариш ҳамда республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилей тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишда шубҳасиз ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Н. КОНДРАТЬЕВ,
Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг директори.

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари Х. Абдуллаев ва Т. Каримов ўртоқлар Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг учинчи цехида меҳнат қилишади. Улар ой сайин смена нормаларини ортиғи билан адо этиб, коллектив ҳурматини қозонмоқдалар. Суратда: пешқадам аппаратчилар Х. Абдуллаев (чапда) ва Т. Каримов ўртоқлар маҳсулот сифатини кўздан кечиришаяпти.

М. Комлев фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

«НА ПЛАН БОР, НА ГРАФИК»

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг шу йил 8 февраль сонида босилган «На план бор, на график» сарлавҳали мақола Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг очиқ партия йиғилишида муҳокама қилинди. Муҳокамада сўзга чиққан ўртоқлар техникани ремонт қилишда ҳақиқатан ҳам камчиликларга йўл қўйилгани газетада ўз вақтида очиб ташланган, деб эътироф қилишди ва бу соҳада яхши ишламаётган ўртоқларни қаттиқ танқид қилишди.

Қишлоқ хўжалик инвентарларини график бўйича сифатли ремонт қилиш ва қатъий контроль ўрнатиш юзасидан тегишли қарор қабул қилинди. Техникани ремонт қилиш ва уни сақлашга совуққонлик билан қарагани учун колхознинг механизация бўйича раис ўринбосари В. Маматов ҳамда устахона мудири Вакуленко ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилди.

Т. РАЖАБОВ,
Бўка ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари.

«ДИРЕКТОРНИНГ УЧ ФАЗИЛАТИ»

Газетамизнинг шу йил 7 февраль сонида «Ўртўқмоқ» рубрикаси остида босилган «Директорнинг уч фазилати» сарлавҳали мақолани ўқиган бўлсангиз керак. Унда Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги Гастелло номли саккиз йиллик мактаб директори Самиғ Тожиевнинг ўз олдида турган юксак масъулиятни сезмаётганлиги, ўқув-тарбия ишларига эътибор бермаётганлиги, директорнинг ўзи она тили ва адабиётдан дарс олиб бораётган синфларда ўзлаштиришнинг пастлиги ва ғайри-қонуний йўллар билан ортиқча пул олиб юрганлиги қаттиқ танқид қилинган эди.

Тошкент қишлоқ область халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ И. Парсоев шу мақола юзасидан редакцияга қуйидагиларни билдирди.

Мақола Ўрта Чирчиқ районидаги барча мактабларнинг директорлари ва илмий бўлим мудирлари иштирокида ўтказилган йиғилишда муҳокама қилинган ва С. Тожиев ҳақида келтирилган танқидий фикрлар тўғри, деб топилган.

Район халқ маорифи советининг қарорига биноан мактаб директори Самиғ Тожиев вазифасидан олиб ташланди.

ЧИГИТ ЯХШИ ИШЛАНГАН ЕРЛАРГА ЭКИЛСИН!

ЛАФЗИ ҲАЛОЛ ДЕҲҚОНЛАР

Баҳор келиши билан Ўрта Чирчиқдаги «Ленин йўли» колхозининг бепоён далаларида иш авжига чиқа бошлади. Областимизнинг энг йирик пахтакор хўжаликларидан бири бўлган бу колхознинг лафзи ҳалол деҳқонлари етти йилликнинг бешинчи йилини ажойиб ғалабалар билан якунлаган эдилар. Улар ана шу ютуқлар билан чекланиб қолмадилар. Далалардан «оқ олтин» йиғиб териб олиниши биланоқ бу йилги мўл ҳосилга пухта замин ярата бошлашди. Барча экин майдонлари чуқур шудгорлаб қўйилди, органик ва минерал ўғитларга тўйдирилди. Ҳаво жўнашиб кетиши биланоқ ер текислаш ишлари қизитиб юборилди. Ҳамма тараддудлар ўз вақтида бажариб қўйилганлиги туфайли чигит экиш кампанияси областимизда биринчилар қаторида бошлаб юборилди.

Ҳозир колхознинг 9 та бригадасида жадал суръатлар билан чигит экилаяпти. Айниқса ишнинг кўзини биладиган деҳқонлардан Аҳмад Муродов ва Тиловбой Сафаров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда бажарилаётган ишлар кишини қувонтиради. О. Акимов, Э. Норматов каби азамат механизаторлар кунига ҳар бир агрегат билан 5—6 гектар майдонга чигитни 60х50 схемасида квадрат-уялаб жойлаштирмоқдалар.

— Бу йил,—дейди колхоз раиси ўртоқ Эсонбой Усмонов,—2230 гектар майдонда «оқ олтин» етиштирамиз. Деҳқонларимизнинг бу йилги ҳимматлари ҳар қачонгидан ҳам баланд. Улар республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйига 5470 тонналик «оқ олтин» хирмонини туҳфа қилишмоқчи, ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда кам деганда 27 центнердан ҳосил етиштирмоқчимиз. Ана шунинг учун ҳам ҳозирданоқ ишни пухта қилишга жиддий эътибор бераяпмиз. Деҳқонларимиз баҳорнинг ҳар бир дақиқаси олтин билан баравар эканлигини жуда яхши тушунишади. Шу боисдан кўкламнинг ҳар бир кунида иложи борича кўпроқ иш қилишга интилишаяпти. Техникани қишда кўнгилдагидек созлаб қўйган эдик. Мана энди жонимизга оро кираяпти. Ҳамма экиш агрегатларимиз бетиним ишлаб турибди. Мавжуд 2230 гектар майдонимизга 7—8 иш куни давомида чигит экиб бўламиз.

Ҳа, Эсонбой аканинг гапларига ишонса бўлади. Негаки, колхознинг лафзи ҳалол деҳқонлари ҳар йили бир ёқадан бош чиқариб самарали меҳнат қилишаяпти, ҳар йили эл-юрт олдида берган ваъдаларининг устидан чиқишаяпти. Ишончимиз комилки, улар бу йил ҳам «оқ олтин»дан баракали хирмон кўтаришади ва жонажон диёримизнинг шонли 40 йиллик юбилейини ёруғ юз билан кутиб олишади.

Суратларда: 1. Колхознинг ўртоқ Аҳмаджон Бекбобоев бошлиқ бригадасида чигит экиш пайти. Агрегатни ўртоқ А. Дисибеков бошқармоқда. 2. (Чапдан) 8-бригада бошлиғи Т. Сафаров, агроном И. Одилов, тракторчи У. Абилов ва колхоз раиси Э. Усмонов ўртоқлар экиладиган чигитнинг сифатини текшириб кўришмоқда.

М. Шевелев фотолари.

ЭКИШДА СИФАТГА ЭЪТИБОР БЕРИНГ

Пахта асосий экинимиз, ундан йилдан-йилга кўплаб ҳосил етиштираяпмиз. Ўтган йили пахта етиштиришда айниқса яхши ютуқларга эришдик. 680 гектардаги пахтанинг ҳар гектаридан 33 центнердан хирмон кўтардик. Она-Ватанга 2275 тонна «оқ олтин» армуғон этдик. Ҳосилдорлик 1958 йил даражасидан икки баравардан зиёдроқ ортди. Колхозчиларнинг ҳар бир меҳнат кунига бериладиган ҳақ 95 тийиндан 3,14 сўмгача яъни уч баравардан кўпроқ ошди. Хўш бундай ютуқларга биз қандай қилиб эришаяпмиз.

Азамат пахтакорларимиз деҳқончиликнинг юксак маданиятини тинмай эгаллашаяпти. Ерларни экишга тайёрлашдан тортиб то ҳосил йиғим-теримигача бўлган барча дала ишларида илғор агротехника қоидаларига қатъий амал қилишаяпти. Барча зарур тадбирлар ўз вақти-соатида, энг қулай муддатларда амалга оширилаяпти.

Чигит экиш эса ана шу тадбирлар ичида энг муҳимидир. Чигитни сифатсиз экдингизми, хирмондан барака арийди, деяверинг. Бу оддий ҳақиқат, буни ҳамма ҳам яхши билади. Аммо ишга келганда ҳар ким ҳам бунга эътибор қилабермайди. Баъзилар «Ҳа бўл, ҳа бўл» билан иш битиришади. Кейин эса хато нимада бўлди экан, деб бармоқ тишлаб қолишади. Ҳа, демак иш бошидан пухта бўлиши керак.

Ўтган йили чигитни яхши тайёрланган майдонларга 18—20 иш кунида экиб олдик. Ғўза ниҳоллари энди ўзини тутиб, бўй кўрсатганида қаттиқ дўл уриб кетди. Тезда қайта чигит экишга киришдик. Экишда яна сифатга аҳамият бердик. Ёш ниҳолларга эрта ишлов бердик, ерларни ҳам тўйдириб, эрта озиқлантирдик.

Ғўза парваришида муҳим бир ишга амал қилдик. Илгарилари ғўзаларимиз мавсумда 3 марта озиқлантириларди. Озиқлантириш июлнинг охири ва августнинг бошларигача чўзилиб кетарди. Кейинги озиқлантиришлар кўпинча ўсишдан қолган ғўзаларни олди ғўзаларга етказиб олиш мақсадида ўтказиларди. Бу кам фойда берарди. Чунки кеч озиқлантирилган ғўзалар ғовлаб, барглари катталашиб кетар, кўчатлар бағрига шамол кам тегарди. Натижада пахта жуда кеч етилиб, ҳосилнинг баракаси бўлмасди. Кейинги вақтларда ғўзаларимизни икки мартагина озиқлантираяпмиз. Биринчи озиқлантиришни ғўзанинг айни ўсув даврида 3—4 та чинбарг чиқарганда, иккинчисини ғўза ялпи шоналаб гуллайбошлаган вақтда ўтказаяпмиз. Бу тадбирни 15 июндан кечга қолдирмай амалга ошираяпмиз. Ривожланишдан қолган ғўзаларни ҳам ўз вақтида аниқлаб, уларни 15 июндан қолдирмай қўшимча озуқа бераяпмиз, шу йўл билан бўлиқ ғўзаларга етказиб олаяпмиз. Ўғитлар ерга агрокарта асосида бериб борилаяпти. Шундай қилганимизда ғўза туплари бут, ҳосил тўлиғ бўляпти.

Бу йилги чигит экиш кампаниясига ҳам пухта ҳозирлик кўрдик. 720 гектар ерга чигит ташлаймиз. Ерларимиз кузданқ 30-31 сантиметр чуқурликда сифатли шудгорлаб қўйилган. Тупроқда етарли нам тўпланган. Ҳамма майдонлар бороналанди, 513 гектар ерга 350—400 килограммдан фосфор солинди. Ўғитлаш ҳозир ҳам давом этяпти. Озуқа ўғитлагич пичоғи ёрдамида ерга 10—12 сантиметр чуқурликка ёриб берилаяпти. Тайёрланган 3800 тонна компостнинг ҳам 2300 тоннаси ҳар гектарга 8—10 тонна ҳисобидан экиш олдидан солинди. 517 гектар ер кафтдек текисланиб, карта чеккалари ҳайдалди. 55 минг кубометр тупроқ текислаш ишлари бажарилиб, бир неча тепа-дўнгликлар экин майдонларига қўшилди.

28 март куни чигит экишни бошладик. 1, 3, 5, 6 ва 7-бригадалар ерига дастлабки, «оқ олтин» уруғи қадалди. Шу куни 10 гектардан ортиқ ерга чигит тушди. 10 та сеялка тўла қувват билан ишлаб турибди. Агрегатлар экиш олдидан қайта-қайта синаб кўрилгани, барвақт сифатли созлангани туфайли иш жадал боряпти. Кунда 10—12 гектарга чигит экилаяпти. Махсус тайёргарликдан ўтган Э. Тўйчиев, С. Юсупов, Ғ. Исмоилов, Қ. Омонов ўртоқлар бошлиқ экипаж аъзолари чигит экишда шижоат кўрсатишаяпти.

Табелчиларни сифат инспекторларига айлантирганмиз. Улар ишнинг сифати учун жавобгардирлар. Ҳар 15 кунда бажарилган иш бригада, сифат инспектори, звено бошлиғи ва агроном иштирокида текшириб, қабул қилиб олинади. Иш қониқарсиз, ёмон бажарилган бўлса жарима солинади. Камчиликларни тезда бартараф қилиш чора-тадбирлари белгиланади. Ижро текшириб турилади.

Сифатли бажарилган иш ҳозирдан ҳисобга олиб қўйилади. Моддий рағбатлантириш вақтида, аввало, яхши ишлар назарда тутилади. Иш сифатли бажарилиб, ишлаб чиқариш харажатлари иқтисод қилиб қолинса, тежалган маблағнинг 50 проценти, етиштирилган ортиқча маҳсулотнинг ярми колхозчиларга берилади. Планини ошириб бажаргани эвазига яна 3 процент миқдорида қўшимча ҳақ ҳам тўланади. Ўтган йили худди шундай қилдик. Натижа ёмон бўлмади.

Уруғлик чигитни экиш олдидан трихлормагний, кўсак қурти ва илдиз чиришига қарши 12 процентли гексахлор ҳамда темтиди билан дорилаяпмиз. Ҳар тонна чигит 7 килограмм трихлормагний, 40 килограмм гексахлор ва 12 килограмм темтиди заҳарли химикатлари билан пуркалаяпти. Бу тадбирларни агроном — энтимолог ўртоқ Н. Аҳмедов бошлиқ беш кишилик махсус бригада аъзолари амалга оширишаяпти.

Бу йил 100 гектарга квадрат-уялаб, қолган майдонларимизга эса оддий усулда чигит экамиз. Экишни узоғи билан 10—12 иш кунида, 18 апрелгача тамомлаймиз.

Сифат бўлмаса, унум ҳам бўлмайди, деган гап бор. Майдонлар текис, яхши тайёрланган бўлса-ю, экишда сифат бўлмаса бундан ёмони йўқ. Чигит уяларга аниқ ва мўлжалланган миқдорда, нормал чуқурликка тушмаса, чигит униб чиққач кўчатлар ола бўлиб қолади. Бунинг маъноси шуки, гектарларда етарли кўчат бўлмайди. Кўчат кам бўлгач, ҳосилнинг йўқолиши ўз-ўзидан маълум.

Кўкламнинг ҳар дами ғанимат. Чигитнинг тупроққа энг қулай муддатларда тушгани яхши. Ердан намни қочириб қўйиш, чигит экишни кечиктириш деҳқон учун жиноят. Чигитни ернинг ўз намига ундириб олиш эса деҳқоннинг ютуғи. Ҳозир тупроқда нам етарли. Вақтни бой бермай, чигит экишни қизитиш керак. Бундан буён кунлар исийди, ердан нам тез кўтарилиб кетади. Чигит тупроққа шу ғанимат кунларда тушмаса, кейин кечикиб кетади. Кеч экилгач, кузга бориб ҳосил ҳам кеч пишади. Йиғим-терим ёғингарчилик кунларига тўғри келиб пахтанинг сорти бузилади. Кўп ҳосил ерда қолиб кетади. Бу, албатта, хўжаликка зарар.

Бу йил колхозда звено принципида иш юритамиз. Пахтачилик бўйича ҳозир 17 звено ташкил қилдик. Уларнинг ҳаммаси хўжалик ҳисобига ўтказилди. Колхозда кўчиевчи бригада ҳам туздик. Унга моҳир механизатор Ғофур Исмоилов бошчилик қилмоқда. Бригада фақат механизация ёрдамида 60 гектарда пахта етиштиради. 14 кишилик бу бригада коллективи мавсумда 31 центнердан хирмон кўтармоқчи. Офият Жаъфарова бошлиқ тюпкочи 10-бригада эса нарядсиз ишлашга ўтди. Бу бригада аъзолари 32 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Бу йил мавжуд барча пахта майдонларидан 35 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштириш учун курашаётган азамат пахтакорларимиз ўз аҳдлари устидан чиқиш учун чигит экишни уюшқоқлик билан олиб бормоқдалар.

Ю. ФАЙЗИЕВ.

Янгийўлдаги «Партия XIX съезди» колхозининг раиси.

МАККАЖЎХОРИ ЭКИЛМОҚДА

Ўртоқ Д. Исоқов бригадаси «Ўзбекистон» колхозида биринчи бўлиб маккажўхори экишни бошлади. КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарорларидан рухланган колхозчилар бу йил 20 гектардаги дала «малика» сидан 60 центнердан дон ва 37 гектар майдондан 580 центнердан кўкпоя етиштиришга бел боғлашган.

Шуниси қувонарлики, бу йил ҳамма майдонга маккажўхори квадрат-уялаб экилади.

Колхознинг Ким Петр, Ким Валентин ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам экиш эрта-индин бошлаб юборилади.

А. АБДУРАҲМОНОВ,

Юқори Чирчиқ.

ҚУРТ БОҚИШГА ТАЙЁР ЭМАСЛАР

Ўтган йили Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги колхоз-совхозлар эрта баҳорда мавсумга пухта тайёрланиб пилла етиштиришда катта ғалабага эришган эдилар. 3100 қути пилла қурти боқиб 162 тонна ўрнига 185,6 тонна пилла етиштиришган, ҳар қути уруғдан 60 килограммдан пилла териб олган эдилар.

Бу йил эса бўкаликлар 3500 қути ипак қурти боқиб 175 тонна пилла етиштиришни планлаштирдилар. Айни пайтда бошқармадаги бир қатор хўжаликлар пилла қурти боқиш мавсумига намунали тайёрланмоқдалар. Қурт боқадиган хоналар дезинфекция қилиниб, оқлаб қўйилди, сўкчаклар ўрнатилиб печкалар қурилмоқда. Жумладан, «Ленинизм» колхозининг аъзолари бу йил 190 қути ипак қурти боқиб 9,5 тонна пилла етиштиришга аҳд қилдилар. Улар ўз аҳдларининг устидан чиқиш учун 105 та пиллачилик звеноларини туздилар. Звенолар пилла боқадиган хоналарни танлаб, қурт уруғи очиришга шай қилиб қўйишди. Бу колхоздаги пиллачилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ Исроил Мўминов ташаббус кўрсатиб ишламоқда.

Бироқ қисқа муддатда ўтадиган бу масъулиятли ишга ҳамма хўжаликларда ҳам шундай яхши тайёрлик кўрилаётир, деб бўлмайди. Вақт яқинлашиб қолганига қарамай айрим хўжалик раҳбарлари пиллачилик звенолари тузиш ишини орқага суриб юбормоқдалар. Ҳанузгача ипак қурти боқиладиган хоналар ремонт қилинмаётир.

«Пискент» совхози пилла етиштиришда ҳийла салмоқли ўрин тутади. Бу йил совхоз пиллачилари 660 қути ипак қурти боқиб, 33 тонна пилла етиштиришни планлаштирганлар. Аммо совхоз раҳбарлари бу иш билан ҳанузгача жиддий шуғулланмаётирлар. Бригада бошлиғи ўртоқ Деҳқонбоева тайёрлик ишларини кучайтиришда жуда сусткашлик қилаётир.

Ўртоқ Тўлаганов раислик қилаётган «Октябрь 40 йиллиги», ўртоқ Ҳайдаров раислик қилаётган «Гулистон» колхозларида ҳам пилла қурти боқиш мавсумига тайёрлик ишлари қониқарсиз. «Ленин йўли» колхозида ҳам айни шу аҳвол ҳукм сурмоқда.

Маълумки, пилладан мўл ҳосил олиш аввало мўл-кўл тут барги етиштирилишига боғлиқ. Бу соҳадаги ишлар ҳам кўнгилдагидек эмас. Мавжуд тутлардан яхши барг олиш учун тут қатор ораларини ва тагларини чопиш, культивация қилиб ўғит солиш лозим. Мана шу каби ишга ҳам ҳали кўпгина хўжаликларда аҳамият берилаётгани йўқ. Шунинг натижасида 216,5 гектар ердаги тутларнинг фақат 96 гектарининг таги юмшатилиб ўғит солинган. Қолган ерлардаги тут дарахтлари қаровсиз ҳолда ётибди.

Бу йил Тельман номли колхозда 5 гектар ерда тут плантацияси ташкил этилиши керак эди. Лекин, колхоз раҳбарлари (раиси ўртоқ Абдуҳолиқов) бу ишга астойдил киришмаганлари учун бор-йўғи 2 гектар ерга тут экилди. Ўртоқ Абдиқулов раислик қилаётган Охунбобоев номли колхозда тут экиш плани бажарилмади, Карл Маркс номли, Свердлов номли колхозларда ҳам худди шундай аҳвол юз берди. Бу хўжаликларнинг раҳбарлари пиллачиликни ривожлантиришда катта аҳамиятга эга бўлган озуқа базасини яратиш ишига шу хилда паст назар билан қарамоқдалар. Натижада бошқарма бўйича 47 гектар ўрнига 35 гектар ерга тут экилди.

Пилладан мўл ҳосил олишда сўкчакларнинг ва металлдан ясалган этажеркаларни ўз вақтида тайёрлаб қўйиш катта аҳамиятга эга. Аммо бу соҳада қилинаётган ишлар ҳам талабга жавоб берарли даражада эмас. Масалан, Бўка бошқармасидаги «Сельхозтехника» бўлими 900 та этажерка етказиб бериши ва бу иш 15 мартгача бажарилиши лозим эди. Лекин ҳозиргача «Сельхозтехника» бўлими 150 та этажерка тайёрлаб берди холос.

Пилла қуртини боқиш мавсуми тобора яқинлашиб келмоқда. Аммо Бўка ишлаб чиқариш бошқармасида бу масъулиятли мавсумга кўрилаётган тайёргарлик ишлари жуда суст. Олинган мажбуриятни бекаму-кўст ва ошиғи билан тўла адо этиш учун юз борган бу камчиликларни тезда бартараф қилиб тайёрлик ишларини кучайтириб юбориш лозим.

Б. ХАЛИЛОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Янгийўлдаги «Ленинизм» колхозида нўхат экиш 8 февралдаёқ тугалланган эди. Ҳозир нўхат барқ уриб ўсмоқда. 25 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан нўхат олишга аҳд қилинган. Суратда: (ўнгдан) колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов ва бригадир Отакиши Ҳусанов ўртоқлар нўхат экинини кўздан кечирмоқдалар.

А. Абалян фотоси.

ИЛҒОР ПИЛЛАЧИЛАР АҲДИ

Хўжаликнинг барча соҳаларида яхши натижаларни қўлга киритиб келаётган Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммунист» колхозининг меҳнатсевар аъзолари пиллачиликни ривожлантиришда ҳам ҳар йили самарали меҳнат қилмоқдалар. Улар ўтган йили тадбиркорлик билан ишлаб, пландан ташқари пилла етиштириб беришга эришдилар.

Моҳир пиллачилар бу йил ҳам 136 қути пилла уруғи боқиб, ҳар бир қути уруғдан камида 53 килограммдан аъло навли пилла етказиб бермоқчилар. Ҳозир колхозда қурт боқиш мавсумига тайёргарлик ишлари қизитиб юборилган. Махсус қуртхоналар ажратилиб, улар дизенфекция қилинаяпти. Ўтин-кўмир ғамланиб, сўкчак, этажеркалар тайёрлаб қўйилмоқда. Шунингдек, 30 гектар майдондаги тутзор ораси чуқур ҳайдалиб, ўғит солиб ишланди.

Одил Тўлаганов бошлиқ кексалар бригадаси пиллачиларга ёрдамга келишди. Улар шу кунгача 6 гектар ерда янги тутзор барпо қилиб, ариқ-зовурлар ҳамда йўлкалар ёқасига ҳам 3 минг тупдан зиёд тут кўчатлари ўтқаздилар.

Илғор пиллачиларнинг аҳди катта. Ўтган йили ҳар қути қурт уруғидан давлатга 106 килограммдан аъло сифатли пилла топширган, моҳир пиллачи Мастура опа Отаёрова бу йил ҳам қурт боқиб, ҳар қутидан 130 килограммдан пилла олмоқчи. Жумладан, Ҳадича Пўлатова ва Зуҳра Зоитовалар ҳам бу йил 1—2 қутидан қурт боқиб, ҳар қутидан камида 100—120 килограммдан пилла топшириш ниятидалар.

Пиллачиликни етти хазинанинг бири деб билган миришкорлар пилладан юқори ҳосил олиш учун ҳозирдан бошлаб қизғин кураш олиб бормоқдалар.

С. МИРЗАЛИЕВ,

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ПЕНТАГОН ТАШВИШДА

Сўнгги вақтларда Американинг ҳарбий ва ҳукумат мансабдорлари Жанубий Вьетнамга бўзчининг мокисидек тез-тез бориб келиб турибдилар. Кейинги ярим йил ичида АҚШ Мудофаа министри Макнамара уч марта Сайгонда бўлди. Шу давр мобайнида Сайгонда икки марта давлат тўнтариши юз берди. Шунингдек, Американинг Жанубий Вьетнамдаги бош ҳарбий маслаҳатчиси Харкинс ҳамда Давлат департаментининг Вьетнам бўйича мутахассиси Хиломен ўз лавозимларидан «кечдилар».

Америка матбуотининг ёзишича, Жанубий Вьетнамдан ташвишланиб қайтган Макнамара ва Бирлашган штаблар бошлиқлари комитетининг раиси генерал Тейлор ўз «сафарлари» ҳақида президентга доклад қилдилар. Шундан сўнг Оқ уй баёнот берди. Баёнотда айтилишича, Жанубий Вьетнамнинг янги диктатори генерал Кхань «уруш олиб боришнинг умумий планини» Америка ҳукуматига тақдим этган. План «яхши тайёрланган ҳарбий кучлар» тузишни партизанларга қарши курашни кучайтиришни кўзда тутади. Планни амалга оширмоқ учун генерал Кхань Америкадан қўшимча ҳарбий ёрдам сўраган. Баёнотда Кхань плани қабул қилинганлиги, яъни Жанубий Вьетнамга берилаётган ҳарбий ёрдам миқдори кўпайганлиги айтилган. «Нью-Йорк геральд трибюн» газетасининг ёзишига кўра, Жанубий Вьетнамга қўшимча ҳарбий кемалар, турли қурол-яроғлар юборилади, у ердаги ҳарбий маслаҳатчиларнинг фаолияти кучайтирилади. Бундан кўриниб турибдики, Америка ҳукмронлари Жанубий Вьетнамдаги қонли урушни давом эттирмоқчилар, шунинг учун ҳам улар жаҳон жамоатчилигининг ҳаққоний талабларига қулоқ солмаяптилар.

Хўш нега Америка империалистлари Жанубий Вьетнамга канадек ёпишиб олдилар, уларнинг асл нияти нима? Империалистлар Жанубий Вьетнамни Шарқи-Жанубий Осиёда энг муҳим стратегик базалардан бири деб биладилар. Пентагон генераллари шу территориядан туриб Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларига чанг солишни, халқларнинг миллий-озодлик курашига ғов ташлашни мўлжаллаганлар. Бундан ташқари Америка монополистлари Жанубий Вьетнамдан кўп даромад оляптилар ҳам. Шунинг учун ҳам Америка империалистлари Жанубий Вьетнамни қўлдан чиқаришни истамайдилар. Бирнеча йилдан бери улар бир тўда маҳаллий сотқинлар билан бирликда ватанпарвар партизанларга қарши урушяптилар, бу жангларда ҳатто Америка ҳарбийлари ҳам актив қатнашяпти. Шу вақтгача мамлакатга 25 минг америка офицерлари, солдатлари, ҳарбий маслаҳатчилари юборилди. Шунингдек, жуда кўп яроғ-аслаҳа, жумладан, 700 самолёт, 20 ҳарбий кема, 500 моторли катерлар, юзлаб автомашина, минглаб бронемашиналар Жанубий Вьетнамга «инъом» қилинди, Америка бу ерда 110 аэродром, бирнеча портлар, ҳарбий денгиз базалари ва стратегик йўллар қурди. Умуман АҚШ Жанубий Вьетнамдаги қонли урушга 3 миллиард доллардан зиёд маблағ харжлади.

Пентагон раҳбарлигида мамлакатда 500 минг кишилик армия, «хавфсизлик қўшинлари», ҳарбий ҳаво ва денгиз кучлари ташкил этилди, мамлакат ҳарбий қалъага айлантирилди. Айни вақтда мамлакатда мактаб ва касалхоналардан бирнеча баравар кўп қамоқхоналар, концентрацион лагерлар қурилди. Бу азоб-уқубат маконларида ўн минглаб ватанпарварлар жабрланяпти.

Америка монополистлари маҳаллий ҳукмронлар билан ҳамкорликда 15 миллион қашшоқ аҳолини эзяптилар, талаяптилар. Улар туфайли Жанубий Вьетнам экономикаси орқага кетди, саноат ва қишлоқ хўжалиги издан чиқди. Бир вақтлар Жанубий Вьетнам чет мамлакатларга йилига 1,5 миллион тонна гуруч чиқарар, Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларининг кўпчилигини дон билан таъминлар эди. Эндиликда оддий меҳнаткаш бир бурда нон гадоси. Деҳқон оч-яланғоч, ишчининг муҳтожликдан боши чиқмайди. Мамлакат бозорлари Америка моллари билан тўлиб-тошганлиги сабабли кўпгина корхоналар бекилган, юз минглаб ишчилар ишсиз қолган. Ҳозир мамлакатда 1 миллион 700 мингдан ортиқ ишсиз бор. Ҳукуматнинг халқ билан иши йўқ, мамлакатнинг инон-ихтиёрини Америкага топшириб қўйган, у Америка империалистларининг ноғорасига ўйнайди. Хазинадаги бор пул ҳамда Америкадан олинаётган «ёрдам»нинг бариси ҳарбий мақсадларга сарфланяпти. Экономикага бюджетнинг фақат 3 проценти харжланади, холос. Кўпчилик аҳоли мактаб, амбулатория, касалхона нима эканлигини ҳам билмайди. Бунинг устига улар неча йиллардан буён қонли уруш азобини тортиб келяптилар.

1954 йилдан бери Америка ҳарбийлари ва Жанубий Вьетнам қароқчилари тинч аҳолини қир-пичоқ қилиб келяптилар, 156 минг кишини ўлдирдилар, 600 мингдан зиёд кишини ярадор қилдилар ёки қамоққа ташладилар, 3 мингдан ошиқ ватанпарварни тириклайин ёндириб юбордилар. Бу бечораларнинг «гуноҳи» шу бўлдики, улар ватан озод бўлсин, ҳур замон келсин, меҳнаткаш кўкрагига шамол тегсин, дедилар.

Хўш, шунча куч-маблағ сарфлаб, юз минглаб бегуноҳлар бошига етган империалистлар Жанубий Вьетнамда қандай натижага эришдилар, уларнинг адолатли халқ ҳаракатини бўғиб ташлашдек, қора мақсадлари руёбга чиқдими? Асло, аксинча улар ватанпарвар кучлардан калтак еявериб инсоният олдида шармандаю-шармисор бўлдилар, халқлар ғазабига учрадилар.

Жанубий Вьетнамни озод қилиш Миллий фронти атрофига уюшган ватанпарвар кучлар душман қўшинларига қақшатғич зарбалар бермоқда. Фақат 1963 йилнинг 9 ойи ичида ватанпарвар партизанлар душманнинг 350 самолёт ва вертолётини уриб туширдилар, 7600 милтиқ, автомат, пушка ва бошқа қуролларни ўлжа олдилар. Улар мамлакатнинг тўртдан уч қисмини озод қилдилар, неча минглаб кишиларни жаллод панжасидан қутқазиб қолдилар. Озод этилган районларда аграр реформа ва бошқа демократик ислоҳатлар ўтказилди, юзлаб мактаблар ва медицина муассасалари очилди.

Жанубий Вьетнамда миллий-озодлик ҳаракатига бошчилик қилаётган Миллий фронтнинг аҳоли ўртасида ҳам, халқаро миқёсда ҳам обрў-эътибори ўсиб мустаҳкамланиб боряпти. Бу эса империалистларни ҳамда уларнинг малайларини ташвишга соляпти. Ватанпарвар кучлар муваффақиятидан қўрққан Америка ҳукмронлари Жанубий Вьетнамда чирик тузим умрини чўзиш учун барча куч ва имкониятларни ишга соляптилар. Юқорида айтиб ўтганимиздек, Макнамара, Тейлорларнинг Жанубий Вьетнамга тез-тез бориб туриши ва Америка ҳукуматининг ҳарбий ёрдамни ошириш тўғрисидаги янги қарори ана шундан далолат бериб турибди.

Бироқ, Жанубий Вьетнамдаги урушнинг Америка учун ҳам жуда зарарли эканлигини америкаликлар, ҳатто расмий доиралар ҳам тушиниб оляптилар ва ҳукуматдан агрессив сиёсатга барҳам беришни талаб этяптилар. Чунончи, сенатор Морзе «миллион-миллион америкаликлар Жанубий Вьетнамдан кетишимиз зарурлигини пайқаб оляптилар», — деди. Сенатор Грюнинг эса, «имконият борида Вьетнамдан воз кечишни» ҳукуматга маслаҳат беради. Воқеалар шуни кўрсатиб турибдики, Америка ҳукумати бундай маслаҳатларга кўнмаяпти.

Бироқ, империалистлар қанчалик уринмасинлар Жанубий Вьетнам халқининг эрк, мустақилликка бўлган интилишини бўғаолмайдилар. Мамлакат территориясида тинчлик, демократия тантана қиладиган кун яқинлашиб қолди.

А. БОСИТ.

Суратда: паспорт бўлимининг бошлиғи, милиция капитани С. Қорабоев шикоятчиларнинг аризасини тингламоқда.

А. Абалян фотоси.

ҲАЯЖОНЛИ ПОЛОТНОЛАР

Сўнгги икки йил ичида Ўзбекистон санъат музейи хилма-хил тасвирий ва амалий санъат асарлари билан бойиди. Уларни санъат ихлосмандлари зўр қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

Музейдаги янги санъат асарлари орасида тошкентлик муаллима О. Морозовичнинг таниқли рус рассом А. Исупов чизган портрети жозибали чиққан. Бу портрет ёнига И. Казаковнинг «Ҳовли» полотноси қўйилган. Бир вақтлар Тошкент ўлка бадиий мактаби жойлашган бу ҳовли кўпгина рассомларга таниш.

Бундан ташқари Обидова ва Раҳимова ўртоқларнинг сопол ўйинчоқлари, П. Заваловнинг чинни скульптуралари, Тошкент, Пискент чеварларининг намойиш қилинаётган оригинал ишлари кўрикнинг безаги бўлаяпти.

Музейга келган ҳар бир томошабин бу ердан чуқур таассурот билан қайтмоқда.

О. АПУХТИН.

ЎҚИТУВЧИ КИТОБИ

«ПЕДАГОГИК ЭНЦИКЛОПЕДИЯ»НИНГ 1 ТОМИ НАШРДАН ЧИҚДИ

«Педагогик энциклопедия» биринчи марта 1927—29 йилларда чиққан. Ўша вақтнинг талабига жавоб берган бу энциклопедия ҳозирга келиб, шубҳасиз, эскирди. РСФСР Педагогика фанлари академияси 1960 йилда чиқарган «Педагогик луғат» халқ маорифи билан боғлиқ бўлган айрим масалалар бўйича қисқагина маълумотлар берар эди, холос.

Табиийки, янги нашр катта аҳамиятга эга. Ундан мақсад ёш авлодни тарбиялаш иши билан шуғулланувчиларнинг марксча-ленинча педагогика фани асосида ҳозирги замон масалаларига баҳо беришида ёрдам қилишдир. 4 томлик «Педагогик энциклопедия» нинг биринчи китоби (416 саҳифа) шу йил март ойининг бошида босмадан чиқди.

Унда китобхон мактаб практикасида учрайдиган «ҳамма ҳоллар»га тайёр рецептлар топмайди, албатта. Бироқ тўрттала томга кирган 3.500 мақола совет мактабининг ҳозирги куни ҳақида, политехникалаш масалалари, коммунистик тарбия, ёш авлод характерининг шаклланиши, педагогиканинг умумий масалалари юзасидан маълумотлар беради. Китобда болани тарбиялаш, болалар психологияси ва физиологиясига оид маълумотлар анчагина.

«Педагогик энциклопедия»нинг асосий ўқувчиси шубҳасиз, ўқитувчилар бўлади. Ўқитувчиларни қизиқтирадиган мақолалар доираси кенг: унда СССРда халқ маорифининг аҳволи ва чет элларда маориф масалалари, Итон, Кембридж ёки бошқа университет марказлаларидаги ўқитиш спецификаси, йирик маърифатчи ва социологлар — уругвайлик педагог Вареладан тортиб буюк француз философи ва XVIII аср маърифатчиси Дени Дидрогача, поляк олими Ян Давиддан тортиб инглиз Ланкастергача, Николай Добролюбовдан тортиб таниқли америкалик педагог Жон Льюи ва бошқалар ҳақида маълумотлар олиш мумкин.

«Педагогик энциклопедия»ни авторлари 3 мингдан ортиқ киши бўлиб, улар ўқитувчилар, педагогика фанлари арбоблари, олимлардир. Китобни муҳокама қилишда барча иттифоқчи республикалар педагогик жамоатчилиги, РСФСР педагогика фанлари академияси коллективи кенг иштирок этди.

Н. ЖЕЛЕЗНОВА,

(АПН).

Шу кунларда шаҳримиздаги ҳамма маданият ва истироҳат боғларида ишлар қизитиб юборилган. Октябрь революцияси номидаги парк ходимларининг ҳам қўли-қўлига тегмайди. Улар паркни В. И. Ленин туғилган кун— 22 апрелга очишга ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: кўкаламзорлаштириш бригадасининг аъзоси ўртоқ В. Петяков иш устида.

М. Комлев фотоси.

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

ДЎСТ ВА МЕҲРИБОН

Собир ишни тугатиб, кўчага чиққанида тун яримлаб қолган эди. Кўчада одам ҳам сийраклашган. Енгил-елпи ёмғир ёғиб ўтган: ҳамма ёққа сув сепгандай. Ҳаво мусаффо. Собир уйга пиёда қайтишга қарор қилди-да, шишадек тиниқ асфальт йўлкадан одимлаб кетди. У катта кўчадан чапга бурилиб, ўн-ўн беш қадам ҳам босмаган эдики:

— Ёрдам беринг, деган овозни эшитди. Собир овоз чиққан томонга отилди. Муюлишда безорилар бир аёлнинг йўлини тўсган эди.

— Тўхта! —деди Собир ва безорини ёқасидан ушлаб ўзига юзлантирди. Безори пичоқ ўхталди. Собир ўзини йўқотиб қўймади. У кучли зарб билан рақибини қулатди. Шу пайт орқа томондан безорининг шериги Собирга пичоқ урди.

С. Қорабоевни шаҳар 1-клиникасига олиб келишди. Унинг ҳаёти хавф остида қолган эди. 17 еридан пичоқ еган Собир ўзини билмай ётарди. Фақат медицина мўъжизасигина уни ўлимдан қутқариб қолди.

Қотиллар қочиб қутула олмади. Қўлга тушишди ва қилмишларига яраша жазо олишди.

С. Қорабоев касалхонада даволаниб чиққач, яна ўз касбига қайтди. Уни Октябрь район милиция бўлими ҳузуридаги паспорт бўлимининг бошлиғи қилиб тайинлашди.

Янги ишда Собирга дастлаб қийин бўлди. Шикоят қилувчилар паспорт муддати ўтиб кетганлиги, уни қандай янгилаш кераклиги, пропискадан ўтиш, чиқиш ҳақида ва шунга ўхшаш саволлар билан мурожаат қилардилар. Уларнинг ҳаммаси билан гаплашишга вақт етишмас эди. Нима қилиш керак? Шундай йўл топиш керакки, кишиларнинг қимматли вақти беҳуда ўтмасин. С. Қорабоев бунинг иложини топди. У ишдан кейин бўш вақтларида маҳалланинг ўзида жамоатчилик асосида аҳолига хизмат қилишга қарор қилди.

С. Қорабоев «Социализм», «Қизил Шарқ», «Оқтепа», «Ғалаба», Крупская номли маҳаллаларда бўлиб, уй дафтарларини, паспорт режимига қандай риоя қилинаётганлигини текширди.

... Кечки пайт. С. Қорабоев ўз иши билан банд эди. Шу пайт бир аёл район милиция бўлимига кириб келди. У турмуш ўртоғи Нурмат Турдиевдан шикоят қилиб, ичкиликка мубтало бўлиб қолганини, на қўни-қўшниларга, на оилага тинчлик бераётганини айтди. Унга маҳалла активларининг танбеҳи ҳам кор қилмаган.

— Хафа бўлманг, бир чорасини кўрамиз. Собир аёлнинг адресини ёзиб олди.

Эртаси кун С. Қорабоев Турдиевлар ҳовлисига кириб келди. Нурмат билан узоқ суҳбатлашди. Бу йўлдан қайтишни, ичкилик ёмон оқибатларга олиб келиши, қолаверса соғлиққа зарар келтириши оила ҳам, эл-юрт ҳам ундан юз ўгиришини айтди.

Нурмат меҳмонни кузатиб қўйгач, уйга кириб чуқур ҳаёлга ботди, уйқуси келмади. Кўз ўнгидан Собир нари кетмасди. Айниқса Нурматга унинг сўнгги сўзлари қаттиқ таъсир қилган эди. Қизиқ, у Собирни танимайди. Собир унга тамоман бегона. Бироқ унга қойил қолди, ҳаваси келди.

Орадан бир неча кун ўтгач, Нурмат тортина-тортина С. Қорабоев ҳузурига кириб келди. Собир уни самимий кутиб олди. Ҳол-аҳвол сўради. Нурмат ундан бирор ишга жойлаштириб қўйишни илтимос қилди...

С. Қорабоев маҳаллаларда паспорт режимига қандай риоя қилинаётганини текшириш, айрим масалаларни маҳалланинг ўзида ҳал қилишда ибратли ташаббус бошлаб берди. Бошқа район милиция вакиллари ҳам маҳаллаларда ва уй бошқармаларида жамоатчилик асосида ана шундай иш олиб борсалар, жуда катта фойдали иш қилган бўлар эдилар.

С. Қорабоев касбига меҳр қўйгани, вақтини ва кучини сира аямай халққа меҳнат қилаётганлиги туфайли у ҳамманинг хурматига сазовор бўлмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Ш. УМУРЗОҚОВ.

ФАРМАЦЕВТЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Тошкент фармацевтика институтининг 180 га яқин студенти ҳаётга йўлланма олди. Ёш мутахассислар республикамиз областлари ва шаҳарларидаги аптека, медицина базалари ва магазинларида ишлайдилар. Х. Есеналиев Қорақалпоғистонга, А. Ешанов Сурхондарёга, Омон Назаров Хоразм, Эргаш Аҳмедов Андижон, Абдуҳалим Исроилов Самарқанд областига бориш истагини билдирдилар.

А. КИМ.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

«ЕТТИНЧИ»ЛАР ГОЛИ

Утган куни тошкентлик футбол шинавандалари нескин комбинацияларга бой, қизиқарли ва мазмунли учрашувни томоша қилдилар. «Шахтёр» (Донецк) командаси Тошкентда ўзининг иккинчи учрашувини Москванинг «Динамо» командаси билан ўтказди.

Матч бошланиши билан ҳар иккала команда ўйинчилари ҳужумдан кўра, кўпроқ ҳимояга эътибор бердилар. Динамочиларнинг қанот ҳужумчилари И. Численко ва В. Фадеевлар актив ҳаракат қилсалар-да, улар бошлаган комбинация охирига етказилмади.

Иккинчи тайм москвалик футболчиларнинг нескин ҳужуми билан бошланди. Биринчи бўлиб И. Численко (№ 7) ҳисобни очди. Бироқ бу голдан кейин динамочилар суръатни бўшаштириб юбордилар. Ташаббусни ўз қўлларига олган донецклик футболчилар дарҳол қарши ҳужумга ўтдилар. Орадан бир неча минут ўтмай Налесний (№ 7) ҳисобни тенглаштирди.

Учрашув қаҳрамони бўлган И. Численконинг 20 метрларча узоқликдан киритган иккинчи тўпи ҳаммани ҳайратда қолдирди. Бу билан чемпион 2:1 ҳисобида ғалаба қозонди.

Шу куни мамлакатимизнинг яна еттита шаҳрида иккинчи тур матчлари бўлиб ўтди. Судьялар протоколига қуйидаги натижалар ёзилди: «Динамо» (Тбилиси) — ЦСКА—3:0, «Торпедо» (Кутаиси) — «Спартак»—0:3, «Қайрат» — «Зенит» — 2:2, «Молдова» — «Крилья Советов» — 1:0, АСК — «Торпедо» (Москва) — 0:2, «Динамо» (Киев) — «Волга» — 1:1, «Нефтяник» — «Динамо» (Минск) — 0:2.

Ҳар тўғрида

УЛЬТРА ТОВУШ ТИШНИ ДАВОЛАЙДИ

Япониялик бир врач инженер ўртоғи билан биргаликда ажойиб аппарат ясади. Бу аппарат ультра товуш ёрдамида тишнинг чирий бошлаган нерв ва тўқималарини ўлдиради. Учи ўткир қаламга ўхшайдиган аппарат оғриқ тишнинг бўшлиғига қўйилади. Ультратовуш дарҳол тиш оғриғини тўхтатади ва бошқа тишлардаги нерв ва тўқималарнинг чиришига йўл қўймайди.

ЕР ОСТИДА ҚАЙНОҚ ДЕНГИЗ

Венгрия Халқ Республикаси геофизиклари қизиқ кашфиёт қилдилар: бу мамлакат ўзига хос битмас-туганмас бойлик запаси — қайноқ сувга эга эканлигини топдилар.

Маълум бўлишича, Венгрия территориясининг учдан икки қисми остида бир-уч километр чуқурликда улкан денгиз бор экан. Бу денгиз тахминан беш квадрильон кубометр сувга эга бўлиб, бу сувлар жуда катта ғорлар ва тоғ жисмларига шимилиб ётибди. Сувнинг ўртача ҳарорати 100 градусга яқин.

Бу сувда бўлган иссиқлик энергияси Венгриядаги барча фойдали қазилмаларнинг иссиқлик ресурсларидан бир неча марта кўпдир. Бу энергия яқин келажакда республика хўжалиги учун хизмат қила бошлайди. Сегед яқинида экспериментал геотермик установка қурилмоқда. Бу установкада қайноқ ер ости сувларидан яхшироқ фойдаланиш усуллари ишлаб чиқилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

3 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Мўжизалар оламига саёҳат** (мактаб ўқувчилари учун). 18.25 — **Телевизион янгиликлар**, 18.45 — **Тинч қуёш йили** (илмий-оммабоп лекторий), 19.00 — **Фан ва техника** (киножурнал). 19.10 — **Қишлоқ хўжалик фильмлари фестивали. Химия — мўл ҳосил калити**, 19.40— **Концерт** (Боку политехника институти бадиий ҳаваскорлари ижросида).

Рус тилида: 20.15 — **Телевизион янгиликлар**, 20.35 — **Алангали йиллар қиссаси** (бадиий фильм). 22.15 — **Опера ва балетлардан парчалар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Утли кўприк** (фильм-спектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/IV да **Майсаранинг иши**, 4/IV да **Севилья сартароши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/IV да **Нурхон**, 4/IV да **Ҳожи Каримнинг ойга саёҳати.**

КИНО

Улимнинг номи — Энгельхен (1 ва 2-серия) — «ВАТАН» (кеч соат 6.45 минут ва 9 яримда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз 2 ярим, кеч 5 ва 9.15 минутда).

Қора ниқобда — «ВАТАН» (эрталаб соат 10, 11.45 минут, кундуз 1 ярим, 3.15 минут ва кеч 5 да).

Макбет (кундуз соат 1 ярим ва кеч 5 да). **Ҳарбий музика** (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Яланғоч дипломат — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Ёмғирли якшанба — «ИСКРА» (кеч соат 10.20 минутда).

Хотин кетганда — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Альба Регия — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12 ярим ва кеч 7 яримда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
БУГУН ВА ҲАР КУНИ
СЕМЕН РУБАНОВ
қўл остида

ИЛЛЮЗИОН
аттракцион

ва янги программада
ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

электр учун счёт ёзиш

УЗЛАРИГА ТОПШИРИЛГАН АБОНЕНТЛАРГА

ҳар ойнинг

1-кунидан 11 кунигача счёт ёзиб, тегишли пулни Госбанк кирим кассаларига ва омонат кассаларга тўлашни таклиф қилади.

ҚАРЗЛАРИ

БЎЛГАН АБОНЕНТЛАР

уларни дарҳол тўлашлари лозим. Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр бериш огоҳ қилмасдан тўхтатиб қўйилади.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

БРАЗИЛИЯДАГИ АҲВОЛ

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО, 1 апрель. ТАСС мухбири М. Алябьев хабар беради:

Бразилиянинг ички ва ташқи душманлари яна президент Гуларт ҳукуматига, мамлакатнинг халқ оммасига ва улар қўлга киритган ютуқларга қарши очиқ кураш бошлади.

Бу гал ҳарбийларнинг реакцион бошлиқлари ҳукумат гўё армиядаги интизомни бузаётган кишиларни рағбатлантирмоқда, деб ҳукуматга қарши хуруж бошлади.

Реакцион ҳарбийлар тартиб ўрнатиш ниқоби остида 26 ва 27 мартдаги воқеаларнинг текшириб кўрилишини, четлаштирилган адмиралларнинг илгариги вазифаларига тикланишини талаб қилмоқдалар. Мамлакатдаги ҳамма реакцион кучлар худди команда берилганидек дарҳол шовқин-сурон кўтардилар. Уларнинг энг ашаддий вакиллари Гуларт ҳукуматининг истеъфо беришини талаб қилмоқдалар. Гуанабара, Сан-Пауло, Минас-Жерайс, Рио-Гранде-до-Сул штатларининг губернаторлари, УДН, ПСД партияларининг реакцион раҳбарлари ва бошқалар реакцион ҳарбийларни очиқдан-очиқ қўллаб-қувватламоқдалар.

Меҳнаткашларнинг умумий раҳбарлик маркази ҳамда кўпгина бошқа касаба союз бирлашмалари ва прогрессив ташкилотлар халқ оммасига мурожаат қилиб, бирликни мустаҳкамлашга, халқ оммаси ғалабаларини ва талабларини ҳимоя қилиш учун тайёр туришга, зарур бўлган тақдирда эса ялпи забастовка эълон қилишга чақирдилар.

* * *

Рио-де-ЖАНЕЙРО, 1 апрель. (ТАСС). Бразилиянинг латифундиячи помешчиклари ер ислоҳоти тарафдорларига ва деҳқонларнинг раҳбарларига очиқдан-очиқ қуролли ҳужумлар қилмоқдалар. Помешчик Педро Ферейранинг ёлланган одамлари Говернадор-Валадарес шаҳрида (Минас-Жерайс штати) қишлоқ хўжалик ишчилари касаба союзининг биносини ўққа тутишди. Бунинг натижасида таниқли касаба союз раҳбари Франсиско Раймундо да Пайшаонинг шу бино ичида бўлган хотини ва қизига ўқ тегиб, улар оғир ярадор бўлди.

Касаба союз раҳбарлари ва деҳқонлар шаҳарда турган батальон қўмондонлигига ўзларини ҳимоя қилишни сўраб мурожаат қилдилар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ—ЯМАН МУЗОКАРАЛАРИ

ПРАГА, 1 апрель. (ТАСС). Кеча бу ерда Чехословакия — Яман музокаралари бошланди.

Музокараларда Чехословакия делегациясига Чехословакия Социалистик Республикасининг президенти Антонин Новотний, Яман делегациясига Яман Араб Республикасининг президенти маршал Абдулла Ассалол бошчилик қилмоқда.

ГУЛАРТНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 1 апрель. (ТАСС). Бразилия президенти Жоао Гуларт мамлакатда асосий ислоҳотларни ўтказиш зарурлигини яна бир марта таъкидлади. Президент 30 мартда сержантлардан иборат уч минг ҳарбий хизматчининг йиғилишида нутқ сўзлаб бундай деди: «Бизни ўз программамиздан воз кечишга мажбур қила оладиган куч йўқ». Бу программа ер ислоҳоти ўтказишни, 20 миллион саводсиз кишига овоз бериш ҳуқуқини беришни, реакцион қонунларни бекор қилишни кўзда тутади.

Гуларт Бразилиядаги реакцион кучларнинг ҳозирги ҳукуматга қарши ўтказаётган туҳмат кампаниясини чет эл монополиялари пул билан таъминлаётганлигини айтиб, бу монополияларни қоралади.

ЮПИ агентлигининг хабарида бундай дейилади: 26 ва 27 мартда «ўтириш забастовкаси» ўтказган денгиз пиёда қўшинларининг матрослари ва солдатларига интизом жазосини беришни талаб қилаётган офицерлар, деди Гуларт, «қуролли кучлар ичида тангликни туғдиришга уринаётган реакционерлардир». Флотда интизом нафратга асосланмасдан, балки офицерлар билан оддий ҳарбий хизматчиларнинг бир-бирларини ҳурматлашларига асосланиши лозим, деди президент.

БУРУНДИ ҲУКУМАТИ ИСТЕЪФО БЕРДИ

ПАРИЖ, 1 апрель. (ТАСС). Бурунди короллигининг Пьер Нгендандумве бошчилигидаги ҳукумати истеъфо берганлиги кеча расмий равишда эълон қилинди. Франс Пресс агентлиги мухбирининг Усумбурадан берган хабарида айтилишича, ҳукумат истеъфо бериш тўғрисида ариза бермасдан олдиноқ Бурунди короли бу ҳукуматнинг тўрт министрини истеъфога чиқариб юборган эди.

Министрликлар департаментларининг бош директорлари янги ҳукумат тузилгунча мамлакат ишларига раҳбарлик қилиб турадилар.

НИГЕРИЯНИНГ ДАСТЛАБКИ ОТРЯДИ ТАНГАНЬИКАГА КЕЛДИ

ЛОНДОН, 1 апрель. (ТАСС). Нигериянинг 40 парашютчиси Танганьикага келди, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири Дорус-Саломдан.

Бу шу йил январь ойининг охирида бу ерда солдатлар ғалаёнини бостирган инглиз қўшинлари ўрнини босадиган учинчи нигериялик батальоннинг дастлабки отрядидир. Маълумки, Танганьикадаги инглиз қўшинларини Африка қўшинлари билан алмаштириш тўғрисидаги қарор Африка бирлиги ташкилоти министрлар советининг Дорус-Саломда бўлиб ўтган фавқулодда сессияда қабул қилинган эди.

ҲОКИМИЯТСИЗ КОРОЛЬ

БАЙРУТ, 1 апрель. (ТАСС). Макка (Саудия Арабистони) радиосининг хабарида айтилишича, кеча Саудия король оиласининг олтмиш уч амири баёнот эълон қилганлар. Бу баёнотда амирлар, шайхлар ва уламолар кенгашининг король Сауд бутун давлат ҳокимиятини бош министр амир Файсалга топширсин, деган қарорига ўзларининг қўшилганликларини билдирдилар.

Саудия Арабистонининг олий давлат органи бўлган мана шу кенгашнинг қарорида, Сауд мамлакатнинг короли бўлиб қолади, аммо бош министр амир Файсал барча ташқи ва ички масалаларга доир қарорларни король Сауднинг иштирокисиз қабул қилаберади, дейилади.

ЎЗ АЙБЛАРИНИ БОШҚАЛАРГА ТЎНКАШГА УРИНМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 1 апрель. (ТАСС). Англиянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги доимий вакили жамоатчиликни лақиллатишга ва Англия ҳарбий ҳаво кучларининг 28 мартда Ҳариб районида (Яман) қилган ҳужумини оқлашга уриниб, Яман Араб Республикаси Жанубий Арабистон федерациясининг осмон чегарасини бузган эди, деб Яманни шошма-шошарлик билан айбламоқчи бўлди. Англиянинг доимий вакили Хавфсизлик Кенгаши раиси номига юборган ўзининг хатида мана шу туҳмат гапларни айтди.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

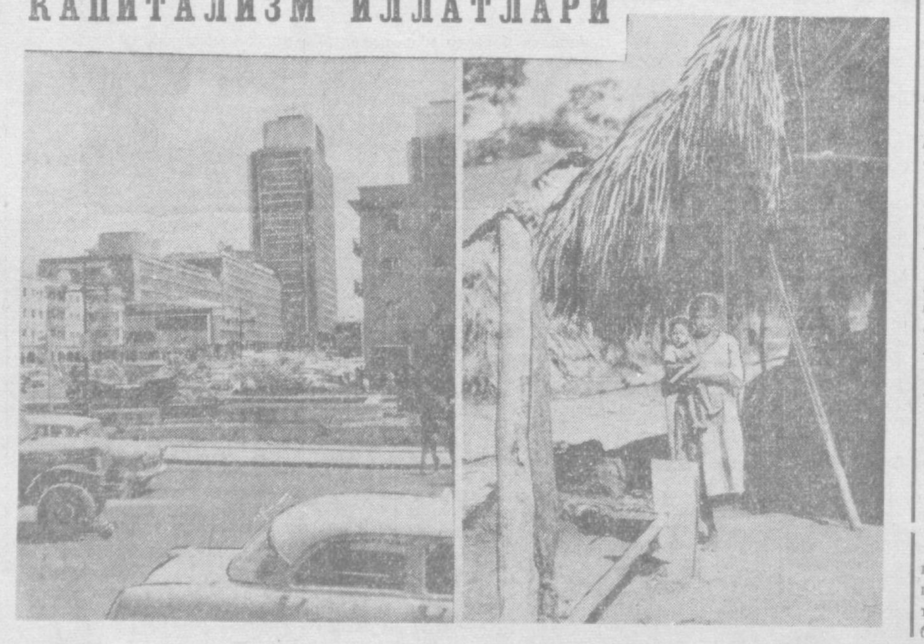

Венесуэла олмос ва металл конлари ҳамда «қора олтин» — нефтга бой мамлакат. Бироқ бу ердаги барча қазилма бойликларига чет эл монополиялари хўжайинлик қилади ва бундан беҳисоб фойда олади. Мамлакат пойтахти Каракас шаҳрида Америка банклари ва фирмаларининг бинолари савлат тўкиб туради, ҳашаматли меҳмонхона ва магазинлар тунда турли хил рангда порлайди. Венесуэла меҳнаткашлари эса жуда оғир ҳаёт кечиришга мажбурдирлар. Ишчилар бу ерда жуда оз ҳақ оладилар. Ҳинд деҳқонлари яшайдиган қишлоқларда эса қашшоқлик ва очлик ҳукм сурмоқда. Суратда: Каракас шаҳрининг маркази (чапда). Унгда эса ҳинд қишлоғининг бир кўриниши.

ЦАФ — ТАСС фотоси.

ШТАБЛАР ИШГА ТУШДИ

Пойтахтимизни ҳар қанча безатмайлик, ҳар қанча обод қилмайлик, агар озодагарчиликка, санитария қоидаларига қатъий риоя қилинмаса, унинг чиройидаги доғ кўзга ташланиб тураверади.

Бу йил республикамизнинг 40 йиллик тўйини нишонлаймиз. Бу шодиёна кунни муносиб кутиб олиш учун айниқса пойтахтимизнинг озодалиги жамоатчиликнинг диққат эътиборида турбиди.

Шу кунларда шаҳар ва район партия-давлат контроль комитетлари ҳузурида санитария штаблари тузилмоқда. Бу штаблар асосан пойтахтимизнинг санитария холатини яхшилаш масаласи билан бевосита шуғулланади ва шу соҳада аҳоли ўртасида пропаганда ишларини уюштиради. Шунингдек, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, уй комитетлари раҳбарларининг ўз территорияларини кўнгилдагидек озода сақлаш ишида актив қатнашишга жалб этади.

Яқинда шаҳар партия-давлат контроль комитети ҳузурида тузилган санитария штабининг биринчи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда шаҳарни озода сақлашга қаратилган конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди ҳамда штабнинг фаолиятини газета саҳифаларида ёритиб бориш тавсия этилди.

СТУДЕНТ НИҚОБИДАГИ САВДОГАР

Баднафсликда ва фирибгарликда Чиғатой кўча, Оҳакчи проезд, 82-уйда истиқомат қилувчи Абдусаттор Жалиловнинг олдига тушадигани бўлмаса керак.

Абдусаттор ҳали ёш. Тоғни урса талқон қиладиган кучи бор. Лекин жамиятга сариқ чақалик нафи тегмайди. Унинг фикри-зикри бозордан чиқадиган текин даромадда.

Тўғри, илгари бу давангидек баднафсга на милициянинг участка вакили, на бозор директори эътибор бермасди. Мабодо битта-яримта адашиб: «бу олмаларни қишин-ёзин қаердан келтириб сотяпсиз» деб сўрагудек бўлса, Абдусаттор Тошкент давлат педагогика институти студентлик гувоҳномасини кўрсатиб:

— Биродар, ўзимизга яраша томорқа бор-да! — деб керкайиб қўярди.

Ҳақиқатан ҳам у «хўжакўрсин» учун педагогика институтининг кечки бўлимига кириб ўқиган бўлди-да, чайқовчиликнинг кетига тушди.

Яқинда Октябрь район милиция бўлими унинг уйини тинтув қилганда, бир тоннага яқин олма, 60 дона оқ ва 30 дона қора тунука, 600 килограмм туз, 350 литр сирка, 46 бочка тузланган карам, 5 бочкада қарийб 200 килограммга яқин олича мураббоси ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари топилди. Абдусаттор Жалилов ҳозир милиция ходимларига чап бериб юрган эмиш. Барибир у тумшуғидан илинади.

Аммо, бизни қизиқтирадигани шуки, район ижроия комитети наҳотки шу топга қадар бу ишга бефарқ қараб келган бўлса! Маълумки, Абдусаттор Жалиловга ўхшаш гектарчи «мирзакаримбойлар» аллақачон тугатилган эди. Хўш, шундай экан, нима учун 500 сотихдан ортиқ жой ҳануз унинг тассаруфида!

Нима учун ҳеч қаерда ишламай, қишин-ёзин колхоз бозорининг тўрини эгаллаб келаётган Абдусатторга бозорком маъмурияти индамай келади.

Жамоатчиликни ана шу савол қизиқтиряпти.

Т. ОРТИҚОВ,
милиция старший лейтенанти,
штатсиз мухбир.

БИЛДИРИШ

Бугун кеч соат 18 да Бирлашган босмахона (Ленин хонаси)да шаҳар ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти бўлади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

4-БЕТ, 3 АПРЕЛЬ 1964 ЙИЛ.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

ИНДЕКС 64695.
Нашр. № 1725.
Р. 06502.